

România liberă

Amintirea lui Nicolae Iorga

Pagina a 2-a

Drumuri în Deltă

Reportaj de N. Crișan și Al. Ivan Ghilia

Pagina a 3-a

Implicațiile politicii bipartizane
în problema Rhodesiei

Correspondență din Londra de la Bob Leeson

Pagina a 6-a

TREBURILE OBȘTEȘTI
PRIVESC PE TOȚI COOPERATORIIÎnsemnări din citeva cooperative agricole
de producție din raionul Buzău

Intr-una din sălile casei laborator a cooperativei agricole de producție din Smeeni, regiunea Ploiești, avea loc o ședință largită a consiliului de conducere. Participau și brigadierii, și instructorii de partid. S-au luat în discuție sarcinile pe care și le propune cooperativa să le rezolve în anul viitor. Părerile consiliului de conducere urmau să fie supuse apoi discuției adunării generale a membrilor cooperativei. Acolo se va vedea dacă s-au judecat bine lucrurile sau nu.

O largă consultare

În legătură cu aceasta am stat de vorbă cu tov. Gheorghe Dinu, președintele cooperativei, care ne-a declarat:

— Ne străduim să alcătuim și să prezentăm în fața adunării generale a membrilor cooperativei rețeaua bine gândită, axată pe problemele principale ale producției. De aceea, a-prosopie întotdeauna oamenii și-au manifestat mulțumirea față de problemele prezentate în fața lor de către consiliul de conducere. Ele au fost puncte de plecare pentru discuții ample. Data tinerii adunării generale și problemele ce se vor discuta sunt anunțate din vreme. M-am bucurat văzând că Raportul prezentat la Plenara C.C. al P.C.R. din 11—12 noiembrie se ocupă de asigurarea, prin prevederile viitorului statut, a participării largi și active a masei membrilor cooperativei la stabilirea și rezolvarea treburilor obștești. Ne-am convins că aceasta este esențial în activitatea oricărei unități.

Intr-o cooperativă agricolă se ivesc o serie de probleme mai mărunte, care privesc o brigadă sau o echipă; pentru a afla lucrul n-are rost să se convoace întreaga adunare a membrilor cooperativei. Ce se face în acest caz? La Smeeni, ca și în toate cooperativele agricole, centrul activității oamenilor este brigada permanentă de producție. Nici nu se poate altfel. Muncind împreună, oamenii se cunosc mai bine, pot interveni la timp pentru îndreptarea unor stări

de lucruri, într-un cuvânt se rezolvă mai operativ orice problemă.

Adunarea brigăzii e folosită în multe probleme. În anii trecuți, consiliul de conducere numea conducătorii de atele. Nu se făcea însă întotdeauna alegerea cea mai nimerită. Acum și se alege în adunarea fiecărei brigăzi. Asemenea măsuri au permis cooperativei agricole din Smeeni să obțină rezultate din ce în ce mai bune în activitatea de producție.

Democrația
cooperatistă
în acțiune

În acest an, cooperativa agricolă din Tînteiști, ca de altfel și alte unități din raionul Buzău, a realizat o recoltă bună de grâu — 2 507 kg la ha. În prima jumătate a lunii august a avut loc adunarea generală a membrilor cooperativei unde s-au analizat activitatea desfășurată de la adunarea precedentă și felul cum se va împărți griul la zilele-muncă. După prezentarea materialului întocmit au urmat discuții interesante, uneori contradictorii. Una din probleme discutate a fost și cea a valorificării unor cantități mai mari de grâu intrucit recolta a fost bună. Când Vasile Neagu a propus adunării să se mențină cantitățile contractate inițial, în sală s-a auzit un murmur. S-a ridicat Gheorghe Zamfir care a spus: Avem

destul și pentru noi și putem și valorifica în plus. Vom putea astfel să primim la ziua-muncă mai mulți bani. Țărănul cooperativ Mirică Cosma a susținut propunerea. După el s-au ridicat mulți alți membri ai cooperativei. Propunerea a fost votată în unanimitate. Cooperativa fiind a noastră — ne-a spus țăranul cooperativ Petre Dinu — hotărîm împreună asupra bunului mers al treburilor din unitate.

Toate aceste exemple, precum și altele de aceeași natură, demonstrează rolul deosebit de important al aplicării cu strictețe a democrației cooperatiste!

Tot la această unitate, în anii trecuți existau unele discuții în legătură cu acordarea ajutorului de bătrînețe. Aprecierile asupra celor care merită se făceau de către consiliul de conducere. Și desigur, că fără să vrei poți greși, intrucit numărul acelor care hotărăsc este redus. S-a discutat în adunarea generală, iar măsura s-a dovedit a fi bine gândită.

Pe cine propunem

Un rol deosebit de important în întărirea economico-organizatorică a cooperativei agricole îl au oamenii aleși de membrii cooperativei la conducerea treburilor obștești. Acolo unde președintele, membrii consiliului de conducere și al comitei de revizie, contabil și brigadierii sunt oameni cinstiti și capabili, cu dragoste pentru cooperativa agricolă de producție, unde ei luptă pentru organizarea bună a muncii și antrenează pe toți cooperatorii în munca pentru realizarea planului, există ceașăgă obținere unor succese de seamă de către cooperativa agricolă în dezvoltarea producției și a avuției obștești, în creșterea veniturilor cooperativei. Dimpotrivă, oricât de mari ar fi posibilitățile unei cooperative agricole, dacă la conducerea treburilor obștești sunt oameni nepricepuți sau necinștiți, rezultatele sînt slabe.

Cooperativa agricolă din Bentu are condiții deosebite pentru creșterea producției. Un timp, unitatea a bătut pasul pe loc deoarece membrii cooperativei n-au chibzuit bine la alegerea președintelui, a membrilor consiliului de conducere. Din nepricepere sau nepăsare, aceștia n-au or-

M. TEODORESCU

(Continuare în pag. 2-a)

Momente

CONSTANȚA (coresp. R.1.) Cu tricolorul la catarg, ori sub pavilionul altor state cu care țara noastră are relații comerciale, zeci de cargouri petroliere și minierale trec la intervale egale prin poarta convențională din rada portului maritim Constanța. În cursul zilei de ieri se aflau operațiuni de încărcare și descărcare 32 de nave de diferite tonaje. Sub urzela metalică a uriașelor macarale de chel vasele „Caliopti”, „Mihailis” (grecești), „Vas-tok” și „Bordino” (sovietice) au descărcat pentru țara noastră 25 000 tone de minereu din India, iar „Damasus” (R. F. Germană) 1 010 tone de măr-furi diferite, printre care ci-curici și uleiuri. La alte dane, nava „Istikbal” sub pavilion

turc încarcă 8 300 tone de soăă calcinată pentru Buenos Aires, „Idros” — ulei și bitum pentru Grecia, „Marigello” — berbeci pentru Bengali, iar cargoul liberian „Ili” 6 500 tone de ciment românesc pentru America Latină.

Sub operații de încărcare se aflau și două nave românești — „Tulcea” și „Piatra Neamț” — care se vor îndrepta spre Istanbul și Beirut. Tot ieri a ridicat ancora cargoul românesc de mare tonaj „Dobrogea” care se află la cel de al 35-lea voiaj. În ultimele 24 de ore au fost rulate în portul Constanța peste 16 000 de tone de mărfuri și 2 000 metri cubi material lemnos din care 4 500 tone de mărfuri au fost descărcate direct în vagoane care au luat apoi drumurile spre diferite localități ale patriei.

Măsuri pentru o circulație
rutieră normală

BACĂU (coresp. R. 1.). — Cu toate că pe meleagurile regiunii Bacău iarna a venit mai de vreme ca de obicei, ea nu i-a găsit nepregătiți pe cei însărcinați cu asigurarea circulației rutiere. Pentru a se preveni înăzipezirea arterelor de circulație, de-a lungul drumurilor naționale au fost plantate p-nouri parazăpezi pe o lungime de 60 km, iar pe drumurile locale au fost amenajate zapezi pe alți 5 000 metri. De deszăpezire or-

ganizate în cuprinsul regiunii au fost înzestrate cu utilajul, materialele și echipamentul necesar pentru o perioadă de 3 luni. În același timp, în comune au fost organizate 130 de brigăzi de deszăpezire și au fost confecționate aproape 150 de pluguri de lemn pentru zăpadă. Pentru prevenirea alunecărilor, pe drumurile siluate pe pantă au fost transportați 3 000 metri cubi de nisip și au fost asigurate 36 tone de sare.

S-ar putea ca, atunci cînd fac o popas la Ploiești sau cînd, cu mașina, îi străbat bulevardul, să nu aude un omagiu respectuos, în gînd, clasicii literaturii noastre a căruia cea mai celebră dintre operele sale dramatice e triumfală jucată, astăzi, pe scenele tuturor continentelor?

Aș vrea să-l salut, dar pentru aceasta sînt nevoit să-mi lăsc gîtul și capul într-o latură cam îngheșită și oarecum răzeșită a arterei centrale unde îi e așezat bustul.

Glorie a poporului, Caragiale este într-o și mai mare măsură mîndria locuitorilor urbei în a cărei margine s-a născut și-n al cărei cuprins a trăit pînă în pragul adolescenței, fiind chiar participant la cea mișcare a lui Candiano-Popescu pe care a imortalizat-o mai tîrziu cu umor corosiv în de toată lumea cunoscută schiță a sa, „Boborul”.

Nu era, prin urmare, de conceput ca, dacă imaginea lui, dăltuită în piatră sau turnată în bronz e prezentă în numeroase locuri din țară, ea să lipsească din orașul care-l revendică (și pe bună dreptate) ca pe un fiu ilustru.

Afla numai că sincerul și legitim tribut de admirație și recunoștință adus memoriei

Foto: AGERPRES

Sezon de iarnă la Borsec

Cantități abundente de zăpadă s-au asternut zilele trecute pe străzile Ploiești și în împrejurimi, dar circulația spre stațiunea Borsec nu a încetat nici o clipă. Plugurile au tăiat pîrții largi prin nolanul de zăpadă și însemnată cantități de zăgură au fost aruncate pe drum, pentru a înlesni mașinilor accesul pe cei 13 km. de serpentină.

Dacă aceste măsuri ar fi fost luate numai pentru ca întreprinderea „Ape-min” din Borsec să-și poată desfășura în bune condiții activitatea, și încă am avea cuvinte de laudă pentru acti-

vitătea statului popular raional. Dar, pe șosea, alături de mașinile Ape-minului, care transportă sticle imbuteliate cu apă minerală — în jur de 65 000 sticle pe zi —, circula și cele cinci curse zilnice, Gara-Toplița-stațiune și retur, pentru că Borsecul și pe timp de iarnă cunoaște afluența celor veniți la tratament sau la odihnă.

Intr-adevăr, în aceste zile, în stațiune se află peste 800 de oameni ai muncii. Îi înfrunșă la orele prînzului, la cele două cantine deschise, la plim-

bare în orele de dimineață, la cinematograful sau la bibliotecă în orele de seară. Camerele vilelor, confortabile și bine încălzite, fac ca oamenii să se simtă bine, chiar atunci cînd dincolo de ferestre ninge și arde gerul...

Și circulația autobuzelor de pe șosea continuă. Unii părăsesc stațiunea, mai sănătoși, mai odihniți, alții vin în loc. Borsecul este pregătit să primească, în fiecare lună din iarnă, 1 200 de oameni ai muncii...

I. DELEANU

Cu planul șesenal îndeplinit

PITEȘTI. — Întreprinderile industriale din regiunea Argeș au îndeplinit cu 35 de zile mai devreme planul producției globale pe întregul plan șesenal. În acești ani au intrat în producție Combinatul pentru industrializarea lemnului din Pitești, uzina de aluminiu din Slatina, au fost dezvoltate și modernizate uzina mecanică Muscel, uzina de piese auto Colibăși, întreprinderea „Textila” Pitești, fabrica de confecții din Curtea de Argeș, C.I.L. R. Vilcea, bazinul carbonifer Schitu Golești și alte întreprinderi, ceea ce a făcut ca nivelul producției în regiune să fie în prezent de 2,4 ori mai mare decît în 1959.

Întreaga producție industrială a regiunii Argeș din anul 1959 se realizează acum în mai puțin de 50 de zile. Prin reducerea prețului de cost, unitățile industriale și organizațiile economice din regiune au obținut în acești ani economii suplimentare de 180 milioane lei.

BRĂSOV. — Celor 10 întreprinderi din regiunea Brașov care au îndeplinit planul șesenal li s-a adăugat o nouă unitate — „Flamura Roșie” din Sibiu. Printre realizările cele mai importante obținute în acești ani de întreprinderea sibiană se numără dublarea producției, creșterea productivității cu 30 la sută și îmbunătățirea calității produselor.

TELEGRAMS

Cu ocazia Zilei naționale a Republicii Liban, Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, a transmis președintelui Republicii Liban, Charles Helou, felicitări cordiale și cele mai bune urări pentru prosperitatea poporului libanez.

Mulțumind pentru felicitările transmise, președintele Republicii Liban a adresat la rîndul său cele mai bune urări președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, pentru fericirea sa personală și a poporului Român. (Agerpres)

HÎRTII CARE
PRISOSESC

- Surse de birocrație • De la intenții la incurcături • Drumurile duc la... sfat
- Cum se pierde timp

Nu știu dacă cineva a încercat să numere hîrtiile care se întocmesc la un sfat popular. Ar fi o treabă prea complicată. Mereu se scriu hîrtii, se fac situații și adrese. Unele sînt necesare. Altele n-au nici un rost. Despre ultima categorie am aflat anumite amănunte. Cîteva tovarăși din regiunea Hunedoara ne-au răspuns la întrebarea: CE PROPUNEM ÎNTR-UN SIMPLIFICAREA FORMULARISTICII, PENTRU DESFIINȚAREA HÎRTIILOR INUTILE?

„Acte” pentru I.C.M.

— Să se ceară mai puține dovezi de la oameni — ne-a spus DUMITRU DRĂGHICI, secretarul Sfatului popular din comuna Rapoltul Mare.

— Credeți că sînt prea multe?

— Uneori, da. Nî se cer tot felul de adevăruri și dovezi. Sînt cazuri cînd nici nu poți să-ți imaginezi pentru ce-i nevoie de anumite hîrtii. Intr-o zi au venit la sfatul popular locuitorii Gh. Mihalache și B. Teofil. Nici una, nici două, să le dăm adevăruri că ei n-au datorii.

— Pentru ce le trebuiau?

— Doreau să se angajeze la secția I.C.M. din Simeria.

— Și le-ați dat dovezi?

— Dovezi n-am dat, deoarece n-aveam de unde și dacă

au sau nu datorii, dar am procedat altfel. Oamenii au dat declarații că n-au datorii, iar noi am legalizat declarațiile lor.

— Cît i-a costat legalizarea?

— Cîte 22 de lei pentru fiecare.

N-am mai lungit discuția despre norme și aplicarea lor. Concluzia era foarte clară. Din vina unor birocrați de la I.C.M., oamenii au fost purtați pe drum, au cheltuit bani și au pierdut timp. În plus, sfatul popular a făcut niște hîrtii inutile.

Norme și... utilitate

La un gen de astfel de hîrtii s-a referit și tov. PETRU IACOB, secretarul Sfatului popular al orașului Deva.

Unele norme — spune dînsul — prevăd că cei care se angajează pentru prima dată sînt obligați să prezinte dovada de la sfatul popular despre ultima lor ocupație. Alte norme tot legale arată însă că sfaturile populare n-au dreptul să elibereze acte despre situații care nu rezultă din evidențe proprii. Practic, nu există evidență despre ocupația oamenilor, dar acte se cer. Pentru respectarea legalității, ar trebui să se recurgă la le-

I. COJOCARU

correspondentul „României libere”

(Continuare în pag. 2-a)

Amintirea lui Nicolae Iorga

S-au împlinit 25 de ani de la noaptea în care, prin cutelul și minile criminale ale legionarilor s-a pus capăt vieții lui Nicolae Iorga, încontestabil una din cele mai reprezentative figuri ale intelectualității române din prima jumătate a secolului nostru.

Profesor, istoric, ziarist, orator, critic literar, memorialist, dramaturg, întemeietor de publicații și așezăminte, membru și doctor honoris causa al mai multor academii și universități străine, președinte de congrese și reuniuni internaționale. N. Iorga, creator al unei dintre cele mai vaste opere din istoria culturii universale, strălucit vreme de cinci decenii pe firmamentul culturii noastre și universale din vremea sa.

De la scurtele și incisivele notițe ocazionale și până la marile și solemnele sinteze, concepute și realizate în compacte serii de volume, N. Iorga a îmbrățișat numeroase forme de manifestare intelectuală, impunându-se în toate domeniile îmbrățișate și cuprinzând cu aceeași însușire atât treburile de înaltă artă, cât și cele de cultură populară, pictura, sculptura și muzica.

În creația culturală și artistică el nu vedea însă numai contribuția genului și a talentelor consacrate, cărora le-a dedicat cu toate acestea pagini de profundă compasiune și de înălțată iubire, ci, așa cum arăta în 1911 în discursul de intrare la Academia Română, și „umila acțiune necentențiată și obscură a multor, care nu numai tin pe umeri lor palate și temple, cu toate poddoabele și puterile lor, dar condiționează, fără știrea artiștilor, celor mai personali, și cea mai înaltă artă, deși nici unul din reprezentanții lor n-a călcat vreodată pragul unui Pantheon”.

Cercetând în înfățișarea în acest fel evoluția umanității din milenii antichității și până în zilele sale, cu largi stăruințe asupra artei clasice, a capodoperilor Renasterii, a filozofiei, literaturii și științei moderne, N. Iorga, titan al istoriei universale, a înțeles cu atât mai mult să înfățișeze contribuția poporului român la dezvoltarea culturii umanității, subliniind cu fermitate originalitatea și valoarea creațiilor românești.

În această direcție marele istoric s-a îndreptat îndosebi către viguroasa artă populară

românească, înfățișată de arhitectură, sculptură și pictură din vechile noastre minăstiri, și către literatura folclorică. În 1934 el arăta cu justificată mândrie, că vechii noștri meșteri „au ajuns să poată lucra tot așa de gingaș ca venețienii, dalmatinii, sașii, sau cehii” de la care și-a însușit unele deprinderi în timp ce săpătorii în lemn, și fără ucenicie la streli, urmând numai îndemnul lor au săpat cătăpelmese minunate la care s-au trudit cu ani”.

Scrisorile sale asupra artei românești — **Historie de artă română antică** (1922) în colaborare cu Gh. Bals, **Artă populară și artă istorică a românilor** (1926) — traduse în mai multe limbi, au contribuit, într-o însemnată măsură la cunoașterea genului creator al acestui „minunat popor” cum îl numea N. Iorga.

N. Iorga a deslășurit o nelămurită activitate pentru cunoașterea țării și a artei noastre peste hotare, prin numeroase albume ilustrate în fruntea cărora se află România în chipuri și vederi (1926) cu text în limbile română, franceză și engleză, consacrate principalelor noastre monumente arhitectonice, frumuseților naturii, broderiilor românești, creațiilor lui Grigorescu, Aman, Palladi, Brâncuși, Jalea etc., ca și unor emoționante scene din istoria țării.

Cu aceeași pasiune s-a dedicat și studiilor folclorului și portului popular românesc. N. Iorga n-a slujit cultura și artele numai prin studii și articole, ci, în aceeași măsură — căutând în mod permanent legătura cu publicul larg — și printr-un impresionant număr de conferințe și cuvântări, fiind unul din cei mai străluciți conferențieri și oratori ai poporului român.

Verbul său entuziast, aprig, științelor, a oferit tuturor celor ce l-au audiat la Universitate, în sălile de conferințe sau la posturile de radio, modele de înaltă și tulburătoare elocvență.

Toate aceste eforturi de înfățișare a vieții, artei și istoriei poporului român peste hotare, își găsesc înmănare în substanțiale lucrări intitulate **La**

place de Roumains dans l'histoire universelle (3 volume 1935), în care a căutat să integreze pe o largă bază documentară participarea și contribuția noastră la deslășurarea istoriei umanității.

Același scop l-a urmărit și prin traducerea în limba franceză a marilor sale sinteze asupra „Istoriei Românilor” terminată abia cu un an înaintea morții sale.

Evident, concepția și activitatea lui N. Iorga au limitat ce nu se pot ignora.

Sitându-se totdeauna solid pe pozițiile studiului direct al unor ample și variate izvoare, ca un autentic om de știință — Nicolae Iorga a rămas un idealist în ceea ce privește interpretarea faptelor istorice, acordând factorului spiritual, ideilor, rolul primordial în dezvoltarea istorică. Neînțelegând și neadmînd ideea legităților obiective ale dezvoltării istorice, el s-a lipsit nu numai de principalul instrument de cercetare științifică ci și de factorul esențial al unității și coerenței procesului istoric.

Personalitatea de prim plan în viața publică a României dintr-acele două războaie mondiale, Iorga n-a depășit limitele unui om politic burghez. Marele mer al patriotului Iorga va rămîne prin lupta sa plină de vigoare și de înălțată dragoste de țară împotriva hitlerismului și a coloanei a V-a a acestuia din România — legionarii — în care identitatea pe înșși dușmanii poporului român.

Prin contribuția sa științifică la elucidarea formării poporului român, a continuității sale neîntrerupte pe teritoriul vechii Dacii, a întemeierii primei state feudale românești și a luptei lor împotriva dominației otomane, ca și prin largile sale expuneri asupra luptei poporului pentru unitatea și independența națională, N. Iorga s-a impus ca un istoric a cărui operă va rămîne una din cele mai strălucite realizări ale istoriografiei române.

Prețuindu-se că de poporul român operele sale istoriografice, culturale și publicistice, constituie via dovadă a contopirii marelui savant cu naștinii sale, și totodată cu lupta pentru libertate, pace și progres a întregii umanități. Cu toate limitele sale, N. Iorga s-a dovedit cu o nestăvilită devotațiune atît poporului său, cît și omenirii înseși, el fiind un savant și un luptător de proporții și semnificații mondiale.

VASILE NETEA

N. Iorga: „Pagini alese”

Editoria pentru literatură

Au apărut în Editura pentru literatură două volume de „Pagini alese” de Nicolae Iorga.

Editia conține o selecție antologică de texte alcătuită și prefată de prof. M. Berza. Textele, grupate în capitole „Fragmente autobiografice”, „Priveliști din țară”, „Locuri străine”, „Portrete și evocări”, „Creatori și opere de literatură și artă”, „Din trecut nostru”, „Pagini de istorie universală”, „Prezență în viața”, „Credință” urmăresc mai cu seamă dezvoltarea aspectelor, atît de diverse ale talentului literar al lui Nicolae Iorga.

Ședința comemorativă de la Academia Republicii Socialiste România

La 27 noiembrie a avut loc în aula Academiei Republicii Socialiste România ședința comemorativă consacrată împlinirii a 25 de ani de la asasinarea de către legionarii lui Nicolae Iorga, personalitate de frunte a științei și culturii românești, savant de renume mondial.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de acad. Iorgu Iordan, vicepreședinte al Academiei Republicii Socialiste România. În legătură cu opera și activitatea lui Nicolae Iorga au fost prezentate următoarele comunicări: „Nicolae Ior-

ga — istoric al românilor”, de acad. Andrei Oțetea, directorul Institutului de istorie „Nicolae Iorga” al Academiei; „Nicolae Iorga și istoria veche a României”, de acad. Constantin Daicoviciu, director al Institutului de istorie și arheologie din Cluj al Academiei; „Nicolae Iorga — scriitorul și istoricul literar”, de prof. Șerban Cioculescu, membru corespondent al Academiei; „Viziunea de istorie universală a lui Nicolae Iorga”, de prof. Alexandru Elian, șef de secție la Institutul de istorie

torie „Nicolae Iorga” al Academiei.

La ședința comemorativă au luat parte tovarășii Manea Mănescu, secretar al C.C. al P.C.R., acad. Athanasie Joja, membru al Consiliului de Stat, Pompiliu Macovei, președintele Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Jean Liurescu, adjunct al ministrului învățămîntului, academicienii, membrii corespondenți ai Academiei, cercetători științifici, cadre didactice din învățămîntul superior, membri ai familiei lui Nicolae Iorga. (Agerpres).

• Urmări din pag. I • Urmări din pag. I • Urmări din pag. I • Urmări din pag. I • Urmări din pag. I • Urmări din pag. I

Treburile obștești privesc pe toți cooperatorii

ganizat cum trebuie munca, evidența muncii și a producției, nu s-au preocupat de dezvoltarea creșterii animalelor și de folosirea altor posibilități de sporire a producției. La adunarea generală unde s-a analizat activitatea consiliului de conducere au fost dezlășuite toate lipsurile și oamenii și-au ales conducătorii dintre cei mai cinstiți gospodari. (Cu sprijinul efectiv dat de organizația de partid, consiliul de conducere a prevăzut, în proiectele de plan, măsuri chibzuite pentru sporirea producției la hectar și pentru dezvoltarea creșterii animalelor). La conducerea brigăzilor au fost aleși cei mai deosebiți cooperatori.

Consiliul de conducere a făcut propuneri concrete în adunarea generală pentru îndreptarea situației din sectorul zootehnic: au fost aleși cei mai buni oameni pentru ferme, s-au asigurat furaje pentru animale, în cantități suficiente și de bună calitate. Totodată a urmărit îndepărtarea pericolelor prin extinderea mecanizării, folosirea chibzuită a îngrășămintelor, introducerea în cultură a solurilor care în condițiile respective de climă și sol s-au dovedit a fi cele mai productive.

Întreaga activitate a consiliului de conducere se desfășoară pe baza unui plan bine gândit, pentru a nu pierde din

vedere lucrurile principale. Cel puțin la două săptămîni dar de cele mai multe ori în fiecare săptămîna, consiliul de conducere se întrunește și ia în discuție diverse probleme „la zi” sau analizează activitatea unor sectoare de producție.

O îndatorire a sfatului popular raional

În raionul Buzău sînt însăși și unități unde nici pînă în prezent adunarea generală a membrilor cooperativelor nu sînt trîiește cu adevărat viața, nu are cuvîntul hotărîtor în rezolvarea diferitelor probleme ce se ridică în unități. Un exemplu concludent ni-l oferă cooperativa agricolă de producție din Cîlăbă. Membrii cooperativelor sînt tînărul și curînt cu problemele cooperativei din care fac parte. Risipa și înstrăinarea avutului obșteșt nu sînt combătute ci încurajate de președinte, magazionier și contabil. Consiliul agricol raional a fost sesizat de aceste nereguli și în luna mai a trimis să analizeze stările de lucruri. Membrii cooperativelor au așteptat ca într-o adunare generală să se facă lumină. Dar nici pînă în prezent nu s-a întîmplat acest lucru. După terminarea anchetelor s-a prezentat consiliului de

conducere un proces verbal de constatare din care reiese o imputație contabilului de 1200 lei, magazionerului de 3500 lei, iar președintelui de 352 lei. Cum s-au produs aceste nereguli, nimeni nu știe. În schimb, recent, s-a luat măsura de a fi transferat contabilul la altă unitate. Iată o încălcare a democrației cooperative și organelor raionale trebuie să dea o mină de ajutor în clarificarea lucrurilor.

Așa cum se arată în Rezoluția Plenarei din 11-12 noiembrie 1965 a C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii, „sfatul popular trebuie să asigure îndrumarea consiliilor agricole și cooperative agricole în vederea in-

deplinirii sarcinilor de creștere continuă a producției agricole vegetale și animale”. De aceea este necesar ca în vederea întăririi continue a cooperativei agricole de producție din raionul Buzău, comitetul executiv al Sfatului popular raional Buzău să acorde mai multă atenție rezolvării multor probleme care se ridică zi de zi.

Viața demonstrează că rezultatele tot mai bune se pot obține numai dacă se urmăresc ridicarea rolului adunării generale a cooperativelor, îndeplinirea hotărîrilor adunării generale, întărirea rolului și răspunderii consiliilor de conducere ale unităților.

M. TEODORESCU

Hirtii care prisosesc

galizări de declarații, care arată tovarășul NICODIN MUNTEANU, șeful secției secretariat de la Sfatul popular regional Huneadoara. Din controalele făcute pe teren am constatat că sînt cazuri cînd se cer dovezi de la sfaturile populare prin care să se confirme că un cetățean a suportat cheltuielile de înmormîntare pentru o rudă a sa. Dovezile sînt cerute pentru a cordarea ajutorului de înmormîntare, dar sfaturile populare n-au posibilitatea să cunoască precis situația. Mai potrivit ar fi să se recurgă la simple declarații.

O serie de cetățeni vin la sfat să le dăm adevărul că nu locuiesc în oraș. Aceste hirtii le sînt cerute la locul de muncă pentru primirea și decontarea abonamentelor de călătorie. Mai bine ar fi să se renunțe la ele. Din moment ce alocația de stat pentru copii se dă pe bază de declarații scrise, de ce nu se poate rezolva la fel și problema abonamentelor de călătorie?

— Uneori, întreprinderile și instituțiile nu respectă indicațiile primite în legătură cu anumite acte — ne-a de-

discuțiile noastre despre formulare și hirtii au scos la

Un fel de incurcă-lucrurile

Discuțiile noastre despre formulare și hirtii au scos la

Larga răspindire a operelor lui Engels în țara noastră

La 28 noiembrie se împlinesc 145 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels, colaborator apropiat al lui Karl Marx. Operele celor doi mari dascăli ai proletariatului internațional se bucură în țara noastră de prețuirea întregului popor. De la eliberarea patriei au fost traduse și tipărite la „Editura Politică” 64 de titluri din lucrările lor într-un tiraj total de 2 877 000 exemplare. Au apărut 22 de volume de „Opere ale lui K. Marx și F. Engels”, însumînd circa 325 000 de exemplare, și două ediții de „Opere alese” în două volume. Au fost editate, de asemenea, 8 colecții tematice cuprînzînd lucrări și fragmente de lucrări ale lui Marx și Engels. „Manifestul

Partidului Comunist” a fost tipărit în 358 000 de exemplare. De asemenea, lucrările lui Marx-Engels-Lenin despre „Rolul industriei în dezvoltarea societății”, „Comunismul științific” și „Internaționalism proletar” au fost editate în tiraje de masă.

Lucrările lui Engels „Anti-Dühring”, „Dezvoltarea socialismului de la utopie la știință”, „Dialectica naturii”, „Originea familiei, a proprietății private și a statului” și altele au fost tipărite în țara noastră în 620 000 de exemplare.

Au fost editate, de asemenea, numeroase lucrări biografice și memorialistice despre viața și activitatea lui Marx și Engels. (Agerpres)

RECENZIE

Țiță Florea: Participarea crescîndă

a cetățenilor la activitatea sfaturilor populare

Sfaturile populare, organe locale ale puterii de stat, au acumulat în decursul anilor o experiență bogată, asimilată în marile rezoluții obținute pe întreg cuprinsul țării.

Problema atragerii sporite a cetățenilor la activitatea sfaturilor populare constituie o sarcină de mare și multilaterală importanță, subliniată în mod deosebit la cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Acestui scop îi este dedicat studiul „**PARTICIPAREA CRESCÎNDĂ A CETĂȚENILOR LA ACTIVITATEA SFATURILOR POPULARE**” de ȚIȚĂ FLOREA, apărut în colecția „Construcția de partid și de stat”, de sub îngrijirea Editurii Politice.

Autorul pornește la scrierea studiului de la un bogat material faptic pe care-l folosește în mod judicios la exemplificări și argumentare. Concluziile ce rezultă din materialul documentar dovedesc cu prisosință că sfaturile populare reușesc să răspundă sarcinilor etapei actuale, atribuțiilor sporite ce le-au fost acordate, exigenței sporite față de munca lor.

Apărînd în sus-amîntita colecție, studiul arată felul cum organele de partid îndrumă activitatea sfaturilor populare ceea ce reprezintă un ajutor dat deopotrivă activiștilor de partid și de stat.

Studiul lui Țiță Florea, începe prin a trece în revistă, în mod succint, procesul de creare a noilor organe ale puterii de stat, realizare de seamă a regimului nostru. Activitatea desfășurată pînă acum de sfaturile populare, creația a oamenilor muncii în desfășurarea revoluției populare, sub conducerea partidului clasei muncitoare sînt, prin tipul, esența și rolul lor, superioare celei din trecut.

În capitolul „**Participarea nemijlocită a cetățenilor la activitatea sfaturilor populare**” sînt dezbătute pe larg și cu competență o seamă de probleme ce stau în fața sfaturilor populare, în lumina recentului Congres al partidului.

turilor populare, în lumina recentului Congres al partidului.

Practica amplă a construcției noastre de stat dovedește prin fapte că sfaturile populare au un caracter larg reprezentativ, că ele formează activiști ieșiți din rîndurile poporului. Participarea cetățenilor în frunte cu deputații lor, activul larg al comisiilor permanente, diferitele forme organizatorice prin care masele sînt chemate la rezolvarea sarcinilor sfaturilor populare ilustrează caracterul lor democratic și constructiv.

Percurînd studiul ce cuprinde numeroase fapte privitoare la legătura cu masele, apare cu pregnanță necesitatea ca sfaturile populare să folosească cu pricepere, în mod eficient inițiativa maseilor de cetățeni, spiritul lor gospodăresc.

Autorul insistă asupra receptivității comitetelor executive, a deputaților la fenomenele noi, valoroase, după cum ține să arate că trebuie combătute rutina, burocratismul, formalismul ce s-ar ivi în verigile aparatului de stat local.

Contactul strîns, permanent, nemijlocit cu masele, preocuparea continuă a sfaturilor populare pentru înfăptuirea promptă a propunerilor și sugestiilor făcute de oamenii muncii pe diferite căi, sînt sarcini de cea mai mare însemnătate a organelor locale ale puterii de stat. În mijlocul privință gama de mijloace este inepuizabilă.

Studiul tratează interesant și viu probleme privind sesiunile sfaturilor populare, expresie a gîndirii și experienței colective a deputaților, se ocupă de comisiile permanente ca organe de sprijin ale sfaturilor populare; discută despre comitetele de cetățeni, cel mai larg obiect al sfaturilor populare precum și despre alte forme organizatorice de legătură cu masele.

În literatura despre sfaturile populare, noul studiu apărut aduce o contribuție importantă la dezbaterile unor probleme de larg interes cetățenesc.

CONST. SIRBU

Memento

DUMINICĂ

28

NOIEMBRIE

1965

LUNA XI TRIM. IV
Soarele răsare la 7 h 28'
„apune la 16 h 39”
— 332 + 33

teatre

Giselle, ora 11 și Evgheni Oneghin, ora 19.30: Teatrul de operă și balet (16.48.20); Țara surzului, ora 10.30 și Casa Wroclawski, ora 19.30: Teatrul de operă (14.80.11); Valcu-Vodă, ora 10, Inșir-te mărghite, ora 15.30 și Doamna lui Ieremia, ora 20: Teatrul Național „I. L. Caragiale”, sala Comediei (14.71.71); O femeie cu bani, ora 16 și Spectacol Vanile Alecsandri, ora 15.30 și Teatrul lui Justinian, ora 19.30: Teatrul Național „I. L. Caragiale”, sala Studio (15.15.53); Fizicienii, ora 10.30, Trolius și Cressida, ora 15.30 și Seful sectorului suflute, ora 20: Teatrul de comedie (16.64.60); Opera de trei palate, ora 10, Comedia erorilor, ora 15 și Jocul de-a vacanța, ora 19.30: Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”, sala din b-dul Schitu-Măgureanu (14.60.60); Inșiră și iubire, ora 10 și El cu lăptă, ora 15.30 și 15.30 și 15.30: Teatrul „C. I. Sturdza Bulandra”, sala Studio (12.74.50); Colombe, ora 10, Luna dezmoștenitorilor, ora 15.30 și Antigonă, Medeea, ora 19.30: Teatrul „C. I. Notara”, sala Magheru (15.93.02); Opi femele, ora 10.30, Sonet pentru o păpușă, ora 16 și Scuzele, ora 20: Teatrul „C. I. Notara”, sala Studio; Spectacol Prevot, ora 11 și Cinci schițe și Cîntăreața cheală, ora 19.30: Teatrul Mic (14.70.71); Nuntă la revistă: Teatrul „Barbu Delavrancea” (12.94.23); Ora 16 și Scuzele, Teatrul evreiesc de stat (21.36.71); Ora 20, Rădăcini: Studiul Institutului de artă teatrală și cinematografică (15.72.59); Ora 20, Revista dragostei: Teatrul „C. I. Notara”, sala Savoy (15.56.78); Ora 21, ora 20: Cu muzica..., de lumini: Teatrul „C. I. Notara”, sala Victoria (15.04.18); Ora 20: Bătălia și vîntul: Teatrul „Tîndărică” (15.87.37); Ora 11, Mereu mai sus: Ansamblul artistic al C.C.S. (13.13.00); Ora 17 și ora 20: Parada circului: Cercul de stat (11.61.20); Ora 16 și ora 20.

cinematografe

De-aș fi... Harap Alb: Patria (11.86.25); orele 9.45 — 12 — 14.15 — 16.30 — 18.45 — 21: București (15.61.54); orele 9 — 11 — 13 — 15 — 17 — 19 — 21; Grivita (17.08.58); orele 9.45 — 12 — 14.15 — 16.30 — 18.45 — 21: Ultima vacanță: Republica (11.03.72); orele 9 — 11 — 13 — 15 — 17 — 19 — 21; Flămura (23.07.40); orele 9.15 — 11.30 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Îndrăznețul Paradiului: Luceafărul (15.87.67); orele 8 — 10.15 — 12.30 — 14.45 — 17 — 19.15 — 21.30; Festivalul (15.63.84); orele 8.45 — 11 — 13.15 — 15.30 — 17.45 — 20 — 22.15; Feroviar (16.22.73); orele 8 — 10.15 — 12.30 — 14.45 — 17 — 19.15 — 21.30; Excelsior (18.10.88); orele 9.15 — 11.30 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Melodia (12.06.88); orele 8.15 — 10.15 — 12.30 — 14.45 — 17 — 19.15 — 21.30; Modern (23.71.01); orele 9 — 11 — 13 — 15 — 17 — 19.15

— 21.30; Duminică la New York: Victoria (16.28.78); orele 10 — 12 — 14 — 16.15 — 18.30 — 20.45; București (17.05.47); orele 9.30 — 11.45 — 14 — 16.15 — 18.30 — 20.45; Miercuri (14.27.14); orele 9.45 — 12 — 14.15 — 16.30 — 18.45 — 21; Săsa: Capitol (16.29.17); orele 9 — 11 — 13 — 15 — 17 — 19 — 21; Bocelulia: Central (14.12.24); orele 9 — 11.30 — 14 — 16.30 — 18 — 19.15 — 20.30; Flăcări (12.28.30); orele 9.30 — 11.45 — 14.16 — 18.15 — 20.30; 800 de leghe pe Amazoane: Buzetii (15.62.79); orele 9.30 — 11.45 — 14 — 16.15 — 18.30 — 20.45; Tomis (21.43.46); orele 9 — 11.15 — 13.30 — 16 — 18.30 — 21; Volga (19.91.29); orele 8.45 — 11.15 — 13.30 — 16 — 18.30 — 21; Primi ani: Lumina (16.23.35); orele 9.45 — 11.45 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Samba: Union (13.49.04); orele 15.30 — 18 — 20.30; Flăcări (21.35.40); orele 10 — 15.30 — 18 — 20.30; Program pentru copii, ora 10 și Onorabilul Stanislav, agent secret, orele 11.30 — 13.45 — 16 — 18.15 — 20.30; Doine (16.35.38); Onorabilul Stanislav, agent secret, Dacia (16.20.10); orele 10.30 — 14 — 16.30 — 18.15 — 20.30; 20.45; Vitan (21.39.82); orele 11 — 14 — 16.15 — 18.30 — 20.45; Animatele — Campionul: Timpani noi (15.61.10); orele 10 — 21 în continuare; Femele necunoscută: Giulești (17.55.46); orele 12.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Călătoria în jurul pămîntului: Cultural (16.25.39); orele 10.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Un cartof, doi cartofi: Crîngari (17.38.81); orele 16 — 18.15 — 20.30; Pînă la oraș nu s-a depărit: Unirea (17.10.21); orele 10.30 — 14 — 16.30 — 18.15 — 20.30; dex: Munca (21.50.97); orele 10.30 — 14 — 16 — 18.15 — 20.30; Dulcea pasăre a tinereții: Popular (35.15.17); orele 11.30 — 16 — 18.15 — 20.30; Cartonche: Arta (21.31.88); orele 10 — 12.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Cel mai frumos an: Moșilor (12.52.93); orele 15.30 — 18 — 20.30; Cartierul veselilor: Cosmos (35.19.15); orele 15.45 — 18 — 20; Camera în formă de „L”: Vîltorul (11.48.03); orele 15.30 — 18 — 20.30; Runda 6: Colentina (35.07.09); orele 15.30 — 18 — 20.30; Unchul meu: Rahova (23.91.00); orele 10.30 — 15.30 — 18 — 20.30; Șoferii iadului: Progresul (23.94.10); orele 11.30 — 15.30 — 18 — 20.30;

televiziune

8.50: Gimnastica de înviorare la domiciliu; 9: Reteta gospodinei; 9.30: Emisiune pentru copii și tineretului școlar; 11: Emisiune pentru sate; 13.45: Duminică sportivă; 17.45: Concurs european de dans modern (transmisie de la Praga); 19: Jurnalul televiziunii (I); 19.25: Aventurile lui Robin Hood; 20: Memoria caselor; 20.30: Melodii în premeră; 22.15: Jurnalul televiziunii (II); 22.30: Teleport.

cum va fi vremea

Pentru zilele 29, 30 noiembrie și 1 decembrie se anunță următorul timp probabil: vreme relativ ușmedă, mai ales în nordul țării. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Vor cădea precipitații mai ales sub formă de ploaie. Vînt potrivit predominant din sectorul vestic. Temperatura aerului ușor variabilă. Minimele vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, iar maximele între minus 2 și plus 18 grade. Local ceață.

— Pînă la definitivarea planurilor financiare se completează două rînduri de formulare identice. La început se folosec date provizorii, iar peste o lună sau două se adaugă la date definitive. Sototim că este bine ca balanțele de venituri și cheltuieli să se întocmească o singură dată cu cifre sigure, iar pînă atunci să se lucreze pe bază de indicii.

Am semnalat cîteva cazuri, cînd cineva pări și propunerii, dar lista lor nu poate fi epuizată cu atît. Problema formulărilor și a hirtilor merită a fi studiată cu atenție în fiecare instituție, fie locală, fie centrală. Se impun măsuri împotriva celor care complică în mod inutil lucrurile.

I. COJOCARU
corespondentul
„României libere”

DRUMURI ÎN DELTA

Reportaj de N. CRIȘAN și AL. IVAN GHILIA

Urme de roți

Asfaltul, ca și betonul șoselelor, nu păstrează urmele...

Milioanele de învîrtiri ale roților de automobil — radiere urloase — nefează drumurile, grijiulă parcă să ștergă orice urmă a trecerii noastre prin spațiu și timp. În roca ce-o așternem pe drumuri, găsim uneori pietrificate urme ale vieții din erele geologice: insecte, trunze, păsări, cu înfățișări ce aduc a basm.

Peste mii și mii de ani, drumurile betonate ale țării vor fi privite cu înțelegere și curiozitate de către urmași, dar în ele urme nu se vor vedea. Faloșina lor — schimbul bunurilor și comunicarea oamenilor, deci cunoașterea — va fi descifrată din cărți, din filme, din orice altă parte, dar drumurile vor fi mute, fiindcă betonul nu păstrează urmele...

Apunea soarele spre Tariverde și umbra zidurilor Histriei se așternea la picioarele noastre ca un văl negru de mătase ondulat de cefele spre monumentul simplu, ridicat prin grija arheologilor la intrare: o lespede de marmură dreptunghiulară, siliată de un chenar de fier să stea în picioare. E o lespede de drum, din vechea cetate a Histriei. Lespede în care timpul și omul au lăsat urme...

Sîntem un popor „vechi cit pămîntul”. Mitul și legenda sînt raportate la viața scurtă pe aceste meleaguri. Argonauții, în zorii civilizației mediteraniene, au căutat bogăția la noi, plutind cu corabia împinsă de vînt pe Marea Pontică și brăzînd cu visele noianul de ape al Dunării — Istrul.

Pe amînita lespede se află o inscripție greacă din secolul V î.e.n., în care cetatea dă laudă, veșnică și recunoscutoare, unei solii ce a reușit să-și ducă la bun sfîrșit misiunea pe lîngă regele dacilor. În cîntecul aceleiași solii au fost poruncite jocuri atletice, iar cîștigătorii lor — spre a nu muri de tot — sînt pomeniți nominal (Printre ei și un gladiator: Skirtos Dakesis-Dacul).

Ne-am imaginat o clipă acele jocuri, am retrăit cu suflarea tăiată cursele de alergări și înțeleștirile de lupte și pugilat, urechile ne-au vînt de uralele ce-au zguduit cetatea, apoi ne-am înfiorat gîndindu-ne la cît amar de timp s-a scurs de atunci. Lespedea învingătorilor devenise o piesă arhaică și legendară cînd romanii au cucerit Histria, arzînd-o cum aveau prostul obicei și reînălînd-o, tot după obiceiul lor. La reconstrucția cetății, romanii, insensibili la subtilități istorice și artistice, dar extrem de practici, au întors lespedea cu fața în jos și au folosit-o ca paviment pe principală stradă a Histriei.

Roțile grecoaielor care, celuite în obezi de fier, au săpat în marmură, o dată cu scurgerea vremilor, șanțuri paralele, adînci de un lat de palmă și ar fi continuat să sape pînă la perforare, dacă grija asta nu și-ar fi luat-o, pe rînd, goții, apoi bizantinii, urmași ai primordialelor greci și romani, care, tot pe rînd au incendiat, distrus și reînălît cetatea dominată apoi de turci.

Descoperită de marele Pirvan și ridicată în anii noștri, la poarta de intrare a Histriei, lespedea de drum — memento grăitor — e parcă ea însăși o poartă, prin care urci în timp, spre a putea contempla de la înălțime priveliștea Dobrogei de azi.

Valuri și praf

Dobrogea pare a nu-ți mai ateri nimic nou. Într-adevăr, ce nu s-a spus despre această — oropsită, în trecut — Dobrogea — devenită, în anii noștri, minune a țării, perlă a socialismului, loc de odihnă a truditului bășinș, litoral atractiv pentru străin, vestită prin vinurile sale, sursă de inspirație pentru poeți ori dramaturgi și eldorado al reporterilor?

În afară de frumusețe, totul a fost spus despre pămîntul și oamenii Dobrogei. S-a scris și despre asta, dar frumusețea are marea avantajă că e mereu nouă. Or, Dobrogea, vîlătura Dobroge — mai ales cea de nord — e frumoasă. Ai zice că la facerea lumii oceanul s-a pietrificat tocmai cînd respira puternic și calm și că acele valuri le primim azi ori le brăzdam în loc de corăbii cu tractoare, dacă n-ai ști că valurile de pămînt ale Dobrogei sînt, demotivă, rezultatul eroziunii. Cei mai veci munți ai țării — și ai Europei — Munții Măcinului, se află aici, într-o stare jalnică și n-și neîndurător de vînt, virfurile lor nu depășesc 500 de metri. „Consulul” (457 m) pare a fi virtul avantajat prin poziția lui: privește simultan la Dunăre — sabie lată de ațel sur, ulatată printre sălcii albastre — și la Mare. Într-o astfel de așezare, valurile de pămînt se deapănă acum în culorile cele mai neașteptate: de la negru la roșu, galben și verde pal, așternute net, pe țelii, ca un urias covor. Doar spre Babadag pădurea își aprinde tarul galben-oroșu-aur al anotimpului. Cu aceeași constanță, vîntul își duce munca de veacuri: mîngieie cîmpurile, berbecă îndălțimile, înălță trîmbe, ca fusușile, prin vîi și răspîndind pămîntul, tin ca smirghelul, împrăstie pulberea în văzduh. E o ceață de praf, toamna, în Dobrogea, care unifică peisajul așa cum griul unifică tablourile impresionistilor.

Cînd — obosit — vîntul își frage suflarea, ceața asta se rărește, dar nu dispore: o alimentează omul, cu unelte și muncă sa — mii de tractoare lucrează pămînturile. Nu le vezi, dar le bănuiești fără greș, după trena de colb care, ascundîndu-le înaintea noastră o dată cu ele, mii de camioane aleargă pe drumuri camuflate de aceeași perdea de colb. Pe mîriști se mișcă turme dense de oi, ceva mai albe decît pulberea ce-o răscolesc. Pulberea mai e răscălită de mașinile de lucru vile, după cum e răscălită de hîrnicia culegătorilor sau de pasul omului. Adăugați faptul că prețutîndeni se construiește; flotații miniere, fabrici de cărămizi, adăposturi pentru bogățiile cooperativelor agricole sau ale Gostaturilor, cît și pentru cei ce le lucrează și sursele de ceață încă nu sînt epuizate. Trebuie să vedeți cîrelele de vite sau de porci mergînd la adăpat sau cîrîndu-se de păsări de casă alergînd sau cîntîndu-se pe solul afînat, pentru a conveni că, probabil, pe aici, pe undeva, s-a născut cîntecul „Dunăre Dunăre, drum fără pulbere”.

Într-adevăr, Dunărea bătrîină și neliniștită Mare cunosc valurile, dar praful, ba...

Aegyssus

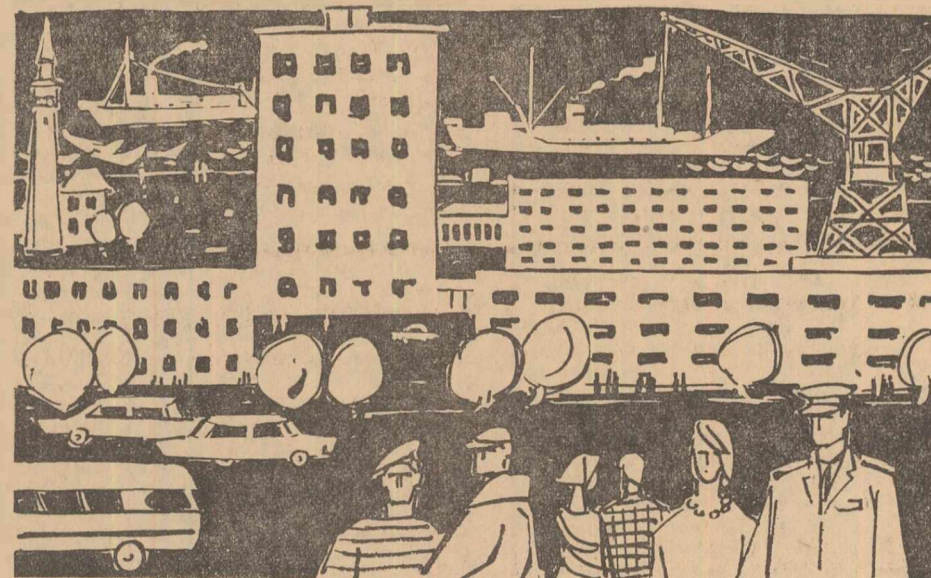
noaptea și ziua

Panglică șoselei se deapănă cotită, urcă și coboară. Soarele a apus, dar aurul răscat al luminii sale stăruie în înălțimi cîntînd cu limpezime obiectele și peisajul: nefiresc și pieziș, aleargă înaintea noastră umbra mașinii; undeva, în urmă, spre Haghigiol, ferestrele unei așezări lucesc ireal ca niște oglinzi de stîncă; depărtată, pescărușii fulgeră spre pămînt; poleiți de apus par mari fulgi de aur; deasupra lor, far al noapții, steaua polară adună în juru-i corăbiile cerușii, învîluite în ceața căii lactee. Mașina își înălță, urcînd, o clipă botul spre stele, apoi se redresează: stele își apar acum, jos și în față. Ai zice că în acea scurtă clipă mașina a înhățat și smuls o fișie de pe haina cerului: luminile de noapte ale Tulcei. Șirul paralel, violetaceu, al felinelor de neon curge ca un riu în marea de lumină galbenă ale orașului, întins, asemenea Romei, pe șapte coline și pe apă. Noaptea, Dunărea, în port, răsfîrînge invers luminile orașului și încîntă ochiul cu multicolorele-i semnale roșii, verzi, albe, portocalii, faruri fixe ce clipește tainic, ademenind parcă alte lumini — verzi, albastre, roșii, albe; vapoarele — și totul pare un imens și desfătător joc de aritificii. Pe străzi, vitrinele nărilor cartiere concurează strălucirea becurilor; în lumina

de gînganie acvatică prin pustul lichid. Pentru turist, ca și pentru omul îndrăgostit de natură Delta apărea ca un rai teoric al zburătoarelor și peștilor, căci și unul și altul o cercetau mai cu seamă vara, cînd singurul necaz îl constituiau fînăriile. Pentru omul constrîns să-și ducă zilele aici, locul lui de viață și de muncă era un infern. Din păcate, nu ne-au rămas, în literatură decît puține pagini despre această Delta: lucrările lui Sadoveanu, ale lui Jean Băr și recent Traian Coșovei, sau zguduitoarele rînduri ale lui Ștefan Bănuțescu. Încolo, doar rapoartele și actele oficiale sau povestirile bătrînilor... Fiindcă vechea Delta a dispărut și ea, în zilele noastre liganii au devenit „punct turistic”, cu cabană, bar, Maltucul — oraș. Vezi de pe vapor, pe malurile pietruite, înșiruite camioane, tractoare ori mașini cu forme ciudate de insectă; recoltatoarele de stuf. Pescarul pare a fi cedat locul mecanicului. Șilpii electrice, ca și șirmele întinse uneori de-a dreptul prin sălcii, îmbracă Delta într-o rețea fină, constituind un fel de „sistem nervos” al oamenilor și locurilor de azi. Canalele „de la facerea lumii” au fost unele scate, altele lărgite. Cuiă pătrate de fier plutesc peste tot: dragele. Grămezi uriașe de stuf așteaptă să fie încărcate în șleuri. Pescadorea electrică serpușcă lîngă maluri, însoțite de lotice negre ale pescarilor. Un curent de înălță tensiune e declanșat de pe vas, în apă, prin mijlocirea a doi electrozi. Peștele din raza arcului electric, mai ales cel mare, se „dă cu burta în sus” și pescarii îl culeg în minciogae. Cei mărunti ori cei „scăpați” își revin după șoc. Sus, elicopterele „tovarășilor de la T.A.V.S.” (Trutul de volarificare a stutului) urmăresc parcă în zbor de libelulă noua geografie economică a Deltei...

Drum pe ape

Pînă va fi gata — în anul ce vin — șoseaua spre Sulina, pentru a călători de la Tulcea în Delta, n-ai alt mijloc decît navigația. Pe lîngă cursa zilnică, zeci de ș-

lupe și ambarcațiuni cu motor brăzdează în permanență gurile Dunării. A început campania de recoltat stuful și vapoare de tot felul: bucătării, spitale, dormitoare, brutării, ateliere, vase de serviciu sau șalupe roiesc pe fluviu. Pacea „de la facerea lumii”, liniștea „împărăției apelor” s-au dus pe apa... Dunării pentru todeauna. Sadoveanu descoperea, pentru literatura noastră, Delta: își muia aurul condeiului său în cerneala liniștii depline a locurilor: liganii, pe vremea lui — și doar Sadoveanu ne-a fost contemporan — erau un colț fermecător și pierdut, loc desfătător al pelicanilor; Maltucul — paradis al zburătoarelor, Crișanul, Caraormanul ori Sulina — împărăția a lupului și mistrețului. În sutele de canale, iezere, iăpci ori lacuri, viața pulsa ca la „facerea lumii”.

De la tirimele grecești ori romane, de la bouri ce împodobeau flamura albastră a lui Ștefan Voievod, pînă în zilele noastre, istoria Deltei a fost una: luptă ne-curmătoare a pușinilor locuitori cu elementele primordiale, luptă ce fără greș se solda în paguba omului. Cînd brațul Peuce n-a mai fost suficient pentru navigație, capitalismul și-a făcut apariția în Delta. În afară de ajustarea brațului Sulina și de înființarea orașului „porto-franco”, acea civilizație nu a atins cu nimic vechiul mod de viață, aici în Delta. Pescuitul — cu descăderea năsigură a produsului — a continuat să fie unica îndeletnicire a omului Deltei, care trăia cu în deșert. Mai bine de șase luni pe an, fluviul îngheta și-l ținea prizonier în puținele puncte în care se așezase. Primăvara și vara, o dată cu păsările, lotice negre își începeau iar umblatul

de gînganie acvatică prin pustul lichid. Pentru turist, ca și pentru omul îndrăgostit de natură Delta apărea ca un rai teoric al zburătoarelor și peștilor, căci și unul și altul o cercetau mai cu seamă vara, cînd singurul necaz îl constituiau fînăriile. Pentru omul constrîns să-și ducă zilele aici, locul lui de viață și de muncă era un infern.

Din păcate, nu ne-au rămas, în literatură decît puține pagini despre această Delta: lucrările lui Sadoveanu, ale lui Jean Băr și recent Traian Coșovei, sau zguduitoarele rînduri ale lui Ștefan Bănuțescu. Încolo, doar rapoartele și actele oficiale sau povestirile bătrînilor...

Fiindcă vechea Delta a dispărut și ea, în zilele noastre liganii au devenit „punct turistic”, cu cabană, bar, Maltucul — oraș. Vezi de pe vapor, pe malurile pietruite, înșiruite camioane, tractoare ori mașini cu forme ciudate de insectă; recoltatoarele de stuf. Pescarul pare a fi cedat locul mecanicului. Șilpii electrice, ca și șirmele întinse uneori de-a dreptul prin sălcii, îmbracă Delta într-o rețea fină, constituind un fel de „sistem nervos” al oamenilor și locurilor de azi. Canalele „de la facerea lumii” au fost unele scate, altele lărgite. Cuiă pătrate de fier plutesc peste tot: dragele. Grămezi uriașe de stuf așteaptă să fie încărcate în șleuri. Pescadorea electrică serpușcă lîngă maluri, însoțite de lotice negre ale pescarilor. Un curent de înălță tensiune e declanșat de pe vas, în apă, prin mijlocirea a doi electrozi. Peștele din raza arcului electric, mai ales cel mare, se „dă cu burta în sus” și pescarii îl culeg în minciogae. Cei mărunti ori cei „scăpați” își revin după șoc.

Sus, elicopterele „tovarășilor de la T.A.V.S.” (Trutul de volarificare a stutului) urmăresc parcă în zbor de libelulă noua geografie economică a Deltei...

Oameni

și locuri

Zece mîle spre est și spre vest de Crișan, brațul Sulina e perfect drept, „tăiat cu linia”. În oval, vasul plutește pe firul apei, și de aici, impresia de perspectivă e halucinantă: apele lutoare ca mercurul sînt strîmte de vegetația de pe mal ca într-o pilnie ce urcă sus, spre cer. Te crezi, cu spaimă prăbușit, cu vapor cu tot, într-o prăpastie de ape. Salvarea e în maluri: privindu-le peisajul devine normal — sălcii și, arar, plute bătrîne, cu trunchiurile răscușite și sugestive. Printre ele, din nou mașini, tractoare, platforme pentru stuf și oa-

„lanțetă”, mai cu seamă toamna. Am întrebă de ele și am fost priviți cu mirare. Da, tinerii auziseră parcă ceva, dar ei nu le-au apucat. Locul a fost drenat, desecat: pompele imense, cu țevi de nu le pot cuprinde doi oameni lucrează și acum, zi și noapte, pentru a face loc stufului. Pompele acestea, cite două, cite patru la un loc, răsar ca niște imense robinete, veșnic deschise. La gura lor, mecanicii își mai omoară vremea, pescuind din canalele limpezi „cu brîșcă”, știucă. „Brîșcă” de aici e strămoșul lanțetelor moderne: o trestie, de care se lega un fir, și la capătul firului, un pișcol de metal cu cîrlig. Se plimbă, cît îngăduie brațul, pișcolul prin apă și știuca „mușcă”. Ridem, ascultăm muzică la tranzistor, apoi seara ne îndreptăm spre vapor călăuziți nu de stele, ci de luminile electrice ce clipecesc prin stuf și de dudulul ritmic al motoarelor ce bat ca o inimă a noii vieți ce ordonează și supune Delta.

Porto-franco

O dată cu creșterea traficului fluviului cu internaționalizarea navigației dunărene, a apărut și Sulina „Porto-Franco” (termenul însemnă că pe acest teritoriu de circa 2 km pătrați mărfurile se puteau tranzacta „liber” — scutite de vamă), care și-a trăit o epocă de înflorire, înaintea primului război mondial. Săparea canalului de către „Societate” — așa cum era cunoscută comisia internațională — a însemnat un pas înainte pentru navigație și în același timp un nou mijloc de îmbogățire a u-nora în dauna țării. Oricum, Sulina a cunoscut o viață explozivă: devenise, ca și orășele aurlui în America de Nord sau ale caucucului în cea de Sud, un magnet pentru toți aventurierii autohtoni sau străini, dornici de rapidă îmbogățire. În Sulina porto-franco, în afară de piloți și hamali — meserii noi aici și cîntinle — toți ceilalți erau, în ciuda diverselor ocupații, negustori, agenți, speculanți, vameși șefi, oameni fără meserie, dacă excepțăm pokerul, bridge-ul, băutura și încăierările. Mare parte a caselor, magaziiilor, au dispărut după apăsarea vremii și a bombelor celor două războaie. Cîte cu rămas sînt prea puține pentru a-ți evoca viața de pe vremuri. O vizită la cîmîtură ajută și împlinirea imagină. Cîmîtură Sulinei e locul cu sulul cel mai term și mai uscat, fiindcă se știe: Sulina e adusă de ape, pămîntul pe care se află orașul neexistă în trecut. Acest lucru, ca și faptul că în vechime brațul Peuce era mai propice navigației explică de ce Sulina nu are istorie.

Pietrele elegante, covourile scumpe, ca și, mai ales, povestirile paznicului actual, moș Macoman, îți evocă a lume de drame, tragedii, înșelări, omoruri sau sinucideri care aprinde fantezia scriitorului. Moș Macoman ne asigură că trebuie să fie aici, sub călcîiul cizmei sale de caucuc, cu care lovește iarba pălită a cîmîturii, „cel puțin un vapor cu aur”. O clipă, îți vine să-ai dă dreptate, văzînd culoarea ciudată a șerpilor subțiri ce fulgeră printre morminte: aurii, cu flancurile bălute în ținte de smarald și rubin... Da, Sulina Veche s-a scufundat sub pămînt sau în amintire. Pentru Sulina de azi, oraș renăscut din cenușa ultimului război, ar trebui scris un poem, care ori cum ar fi scris nu s-ar deosebi cu mult de alte zeci și sute de poeme asemănătoare: case noi, de piatră, blocuri, magazine, hotel, locuințe — construcții pentru comoditatea omului. Ceea ce dă coloratură specifică orașului este navigația. În lungul cheiurilor se înșirau vapoare maritime, ce pe relativă îngustime a canalului își se par uriașe. Printre ele, remorcherete, pilotinele, bărcile cu motor sau cele de serviciu par lucii acvatice. Piloții, marinarii, căpitani, se agită: coloșii de metal mugesc răguși, slobozind aburi pe coșuri, ancore grele se smulg scriind din adîncimi și, cu steagul țării pe cel mai înalt catarg, pornesc în sus spre Tulcea, Galați, Brăila. Delitarea lentă și neîntreruptă a vapoarelor, spectacol unic, e privită de localnici cu indiferență: pensionarii își potriveșc scăunalele pe mal și continuă să pescuiască sometei, cil palma, din care seara gătesc chiftetele — specialitate locală. Ambarcațiile măruntă rămîn, fiindcă tot ce se vede în Sulina, de la case, drumuri, șilpii de telegraf, pînă la mărfurile zilnice, e adus pe apă. Fără bărci — în special lotice de la 20 de „chervaci” — în sus — viața nu ar fi de conceput aici. Oile, vițelii, porcii sau chiar vitele sînt aduse la „doctor” în barcă. Finul, cartofii, strugurii, butoaiele, mobila, la fel. Nu-i de mirare că pe aici copiii cam de la 3-4 ani înaintă și mai ales vișlesc. Deci nu-i de mirare că vestiiții campioni naționali, mondiali și olimpici — Ismailciuc, Ivanov, Niccoară — sînt tii ai Deltei. Meseria asta de vișlas pe aici nici nu-i considerată ca atare: oamenii vișlesc „de la sine”, cum ar respira.

În schimb, mersul pe sub apă e o meserie nouă. Abia în anii noștri s-a putut pune problema supunerii Dunării voinței omului. Neputînd împiedica depunerile de ml, omul le dirijează. Un întreg orașel de drage a apărut în zona apelor salmastre ale Sulinei. Șirul drage fabricate la Tr. Severin, cu o capacitate de 300 de metri cubi la oră. O dată cu ele au apărut mecanicii și scaldării. Munca unui scaldandur schifează, oricît ar părea de paradoxal, profilul noului oraș. Leagă cablurile submarine de comunicație: destupă sorburile uzinei de apă.

În schimb, mersul pe sub apă e o meserie nouă. Abia în anii noștri s-a putut pune problema supunerii Dunării voinței omului. Neputînd împiedica depunerile de ml, omul le dirijează. Un întreg orașel de drage a apărut în zona apelor salmastre ale Sulinei. Șirul drage fabricate la Tr. Severin, cu o capacitate de 300 de metri cubi la oră. O dată cu ele au apărut mecanicii și scaldării. Munca unui scaldandur schifează, oricît ar părea de paradoxal, profilul noului oraș. Leagă cablurile submarine de comunicație: destupă sorburile uzinei de apă.

*) Chervaci sau crivaci se cheamă coastele de lemn pe care se întălesc cadavrele unei bărci. Numărul lor indică, firește, mărimea ei. Astfel o lotcă de 20 chervaci poate transporta cca 300 kg.

ajută la baterea pilonilor cheiului sau a podurilor viitoare șosele, treabăluiește uneori în zona abatorului, ridică și îndepărtează vestigiile — ultime — ale războiului: vapoare cu munii scufundate și, la rigoare, în asemenea ocazii, pescuiește. Am auzit povestea „vinării” unui somn de două sute de kilograme, care își făcuse calculul sub pupa unui vapor scufundat și am regretat că nimeni n-a filmat o astfel de ispravă.

Îată de ce, dacă ar fi să fixăm într-o singură imagine noul în Sulina, am alege scaldandul: fiindcă el e mărțuria conștientă a faptului că azi omul e stăpîn desăvîrșit al Deltei o modifică și o supune voinței sale.

Zi de pescuit

în Delta

O șalupă cu nume predestinat, „Veseliu”, ne poartă o zi întreagă pe canale și lacuri, printre plauri și jăpci, la pescuit.

Vremea e splendidă: aici, în Sulina — se știe — cad cele mai puține plozi, din care cauză rar vezi cerul înnoarat; tot aici e clima cea mai dulce din țară, drept care, pînă prin ianuarie nici n-ai nevoie de palton. Șlepurile descarcă varză, cartofi. Dragele își schimbă traseul, în vederea ghețurilor ce vor veni. „Stuful”, cu mașinile și oamenii lui, se răspîndește pe orile de exploatat. Vapoare pleacă și vin, pensionarii apar cu undite, cu scăunelele și cu gălilele cu apă — pentru a „sta” peștele viu — și se înșiră pe chei. La cherhana au tras de asemenea vapoare. Îndoiți de șale, pescarii deșartă în ele coșuri sau lăzi cu pește.

După ce părășește Sulina, luînd-o spre Răducu — un lac — te izbăște ca ceva nefiresc liniștea. Transparența aerului și a apei e altă de mare că peisajul — redus la șiruri albastre de sălcii sau pete galbene de stuf — îți apare ca într-o machetă. Dincolo de triunghiul înșipat, alb pe care șalupa îl despică, poți vedea, în apă, nufărul căzuți la fund, lianele, brădișul cafeiniu și, printre ele, în vișle, paști orginii cu ochii roșii. În afară de zumzetul motorului, nu se aude nici un zgomot. Șiruri de lotci, cu pinze, luncînd fantomatic, se îndreaptă spre Sulina. Abia acum ne dăm seama că e altă liniște, pentru că lipsește păsările. Pe toată întinderea scaldată de lumina soarelui, ca miera, lipseșc păsările. Greoiul pelican, sprintenii stirci, lopătarii filozofi, cochetele egrete, rațele și gîștele colorate, țigănușii neastîmpărați, vulturii raitorii, nu mai înșufleșc peisajul zgîrîind cu țipețele, cu gîgîitul și larma lor sticla albastră a cerului. Pînă la primăvară, liniștea, în Delta, nu va fi tulburată decît de saltul de luminare al crapului, de zvîcnirea știucii sau avalului, ori de picurul moale, ca de ploaie, al obileșilor și al plăcîții. Un vapor-splău, vizibil fără ocupații (în afară de citeva surori și un medic) trece pe lîngă noi, urmat de altul, tot sanitar: al zootehnicienilor ce îngrijesc turmele risipite prin bălți. După el, la interval de vreme, plutește, greoi ca o plută, o dragă, apoi un remorcher, din cele fabricate la Oltenița, ce dupea nume — Știința — pare a fi al cercetătorilor. Șalupa noastră se clatină la trecerea lor; reușim cu greu să ne desfacem sculele sportive de pescuit în care firește ne încurcăm noi mai întîi, apoi le agățăm de sălcii, și în sfîrșit, cînd aruncarea e reușită, le agățăm de talieile și setele pescarilor...

În asemenea ocazii, nervii noștri se încurcă mai rău decît năilonul sculelor. Totuși, nu știm de ce, chiar de-o fi să nu prindem nimic, nu ne pare rău. Peste nemărginirea de ape ce ne înconjoară, ai vrea să-ți avînti sufletul spre înălțimi. Să zboare și să se rotească asemeni păsărilor ce lipseșc pînă la primăvară...

Desene de BECA RIND

ORIZONT ȘTIINȚIFIC

COȘURI FĂRĂ FUM

Proiectat în valuri succesive, parcurgând toată gama culorilor dintre cenușii deschis și negru compact, fumul năvălește prin coșuri și desenează contururi complicate pe bolta cerească. Este acesta fumul industrial, alcătuit din particule de ordinul micronilor, a căror structură variază după procesul tehnologic. Admirăm cea dinții aparitiei a sa în atmosferă. Dacă îl urmărim însă în întregime călătoria, aparent nevinovățat motiv de decor își dezvăluie adevărata identitate.

După ce vîntul — căraș neobosit — își slăbește strînsoarea, fumul se depune. Minusculele particule acoperă vegetația și îi strîng vîntul. Ajunse la nivelul aerului respirat de către oameni, ele pătrund — e dată cu acesta — în căile respiratorii și, parțial, își găsesc aici un sălas nedorit, unelind cu perfidie împotriva sănătății. Alături de fumul casnic sau de cel provenit de pe urma circulației, ele alcătuiesc deasupra marilor orașe o perdea ce se intervine între razele soarelui și om, stăvilind formarea naturală a vitaminei D.

Este drept, normele de igienă stabilesc — mai cu seamă acolo unde industria se dezvoltă în mod planificat — o anumită depărtare și poziție a întreprinderilor industriale față de locuințele omenești, care să mitigheze o asemenea primejdie. Însă circulația aerului este, uneori, capricioasă și, de aceea, se impun a fi luate măsuri de securitate suplimentară. Este vorba despre filtre speciale care, instalate la baza coșurilor, să curme acest rău de la rădăcină.

Cu astfel de instalații de filtrare — de concepție și fabricație românească — sînt înzestrate și fabricile noastre de ciment. Echipamentul electric automatizat pentru alimentarea camerei de filtrare a acestor instalații a fost realizat în cadrul Institutului de cercetare și proiectare pentru industria electrotehnică. Autorii acestei lucrări — care, pentru valoarea științifică a soluției constructive, a fost distinsă cu premiul „Traian Vuia” al Academiei — sînt inginerii Romulus Zărani și Dan Fintescu.

Despre caracterul și însemnătatea acestei realizări originale am avut o convorbire cu ing. ROMULUS ZĂRANI. Discuția a început — pentru o mai bună înțelegere a problemei — cu descrierea primei componente a instalației, camera de filtrare:

— Să ne imaginăm o cameră construită din beton sau una metalică, de două-trei ori mai mare decît o încăpere obișnuită. Ea este montată la baza coșului de evacuare a fumului și în interiorul ei există numeroși electrozi — sub formă de bare sau plăci de fier.

Între acești electrozi — conectați la o sursă electrică de curent continuu de înaltă tensiune se creează un câmp electric. Curentul de fum — încărcat cu particule — este „obligat” să treacă prin această încăpă. Tensiunea aplicată între plăcile electrozilor „încarcă” aceste particule în suspensie și le atrage pe suprafața electrozilor. Astfel, fumul este purificat și — prin coșul fabricii — „evadează”. În medie, numai 5 la sută din cantitatea inițială de praf. De obicei, se pun — una după alta — două, trei astfel de camere. Se ajunge astfel să se filtreze

● Minusculele particule perfide ● Capriciile vremii și filtrele ● O instalație de concepție și fabricație românească ● Eficacitate: 99,99 la sută

pină la 99,99 la sută din pulberile cuprinse în fum.

— De ce este necesar să se automatizeze sistemul de alimentare a filterului cu energie electrică?

— Această necesitate este legată de tensiunea optimă care trebuie creată între plăci. Cu cît această tensiune este mai mare, cu atît filtrarea pulberilor este mai eficientă, dar nu trebuie să fie atît de mare încît să producă scurt-circuit între electrozi. Este necesar un sistem automat care să controleze în permanență tensiunea electrică și s-o reducă mereu la valoarea optimă.

— Din ce se compune deci instalația dv. automatizată?

— Dintr-o sursă de înaltă tensiune și un echipament de comandă automată a acesteia. Primul subsansamblu cuprinde un redresor de curent alternativ, realizat cu ventile de seleniu și comandat de un amplificator magnetic de putere. Explicarea acestor termeni de specialitate ar necesita timp și spațiu. De aceea, ne mărginim să arătăm că, spre deosebire de instalațiile mai vechi, cele noi reprezintă o soluție robustă, modernă, fără piese în mișcare, necesare nici un fel de întreținere în exploatare.

Cel de-al doilea component al instalației îndeplinește o serie de funcțiuni esențiale. În primul rînd, el menține tensiunea de alimentare cu energie electrică independentă de curentul „absorbit” de camera de filtrare. Valoarea tensiunii este reglată automat la acea limită ce corespunde procesului optim de filtrare. Apoi, el protejează sursa de alimentare cu energie electrică împotriva pericolului de scurt-circuit.

În sfîrșit, instalația mai este prevăzută cu dispozitive auxiliare care semnalizează eventuale defecțiuni ce se ivesc în cursul funcționării ei și întrerup procesul de filtrare.

— În ce constă originalitatea instalației?

— Este prima instalație de acest tip în care sursa de alimentare este complet statică, iar echipamentul de comandă tranzistorizat. Fiind complet static și automată, instalația nu necesită o supraveghere continuă. Singura intervenție umană — cu excepția rezolvării defecților semnalizate

automat — o reprezintă curățirea de praf a filterelor, operație care se efectuează o dată sau de două ori pe săptămînă.

— Se rezumă utilitatea acestei instalații numai la filtrarea fumului din fabricile de ciment?

— Evident că nu. Deși chiar și numai citirea cîtorva cifre în legătură cu această întrebare i-ar consacra pe deplin însemnătatea. Căci numai din activitatea unei singure linii de ciment rezultă — prin filtrare — între 30 și 50 tone de praf în fiecare zi. „Deșeurile” de acest fel însumează sute de tone zilnic. Și oricît de probleme le-ar ridica transportul și depozitarea prafului, ele sînt minore în raport cu efectele dăunătoare ale poluării atmosferei în lipsa unor asemenea instalații. De altfel, există și posibilități de valorificare a acestui — să-i spunem — reziduu, în industria construcțiilor.

Aceste filtre pot fi însă aplicate și la coșurile termocentralelor sau furnalelor, iar produsele „extrase” din fum — recuperate și valorificate. La fel, în industria chimică, ele pot fi întrebunătate cu succes la filtrarea în etapele intermediare ale procesului tehnologic.

Experiența folosirii lor cu succes la fabricile de ciment reprezintă o chezie a însemnătății extinderii lor și în alte ramuri industriale.

I. ADRIAN

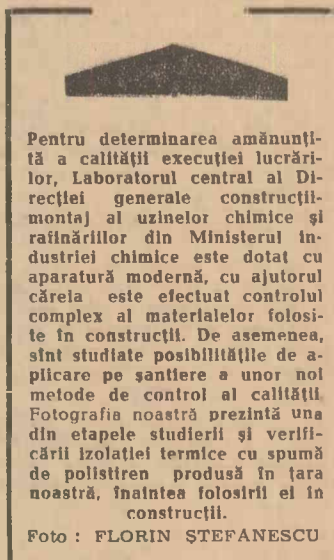

Foto: FLORIN ȘTEFANESCU

Instalații portabile de desalinare a apei

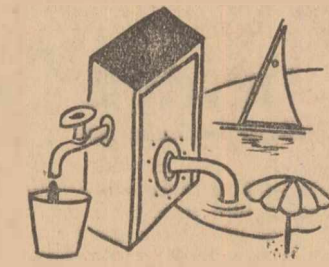
Într-un nou tip de instalație pentru desalinare, apa — supusă unei presiuni considerabile — este trecută prin niște tuburi poroase rezistente, confecționate din fibre de sticlă. În interior, pereții tuburilor sînt acoperiți cu un strat subțire de acetat de celuloză, prelucrat în mod special, și care formează o membrană semipermeabilă. Aceasta lasă să treacă apa printr-însă, dar este impermeabilă pentru sărurile dizolvate în ea.

Datorită acestor din urmă însușiri, apa desalinată iese în afara țevilor prin care circulă, în timp ce — în interiorul acestora — rămîne saramură concentrată. Consumul de energie necesar acestei operații, care se realizează cu aju-

torul unei pompe, este relativ redus. În agregatele în curs de funcționare, pentru obținerea a 4.500 litri de apă potabilă sînt necesari 20,4 kW energie electrică. Se scoatează însă pe reducere a cu 50 la sută a acestui consum.

Instalația poate fi — practic vorbind — de orice dimensiune. Ea poate sluji la servirea apartamentelor, pentru aprovizionarea cu apă dulce a fermelor a unor întreprinderi industriale mari sau chiar a unor orașe. Tuburile din fibre de sticlă nu sînt supuse coroziunii și sînt extrem de trănice. La fel de rezistente sînt și membranele.

Aparatul este ușor și compact. Volumul unei instalații care furnizează o tonă de apă dulce pe zi nu depășește dimensiunile unui frigider menajer. Se presupune că — în viitorul apropiat — aceste instalații vor deveni portabile, astfel încît vor putea fi folosite în orice loc unde aprovizionarea normală cu apă nu este posibilă. Pompa cu care instalația este prevăzută poate fi acționată cu ajutorul motorului unui tractor, al unui automobil, sau chiar cu un „cal-putere” natural.

Radiolocator cu laser

Specialiștii presupun că apariția turbulenței în fața aeroplanelor în zbor pe timp senin ar putea reprezenta cauza a numeroase catastrofe ale avioanelor cu reacție, petrecute în ultimii ani. De aceea, ei sînt în căutarea unor mijloace capabile să detecteze astfel de fenomene atmosferice.

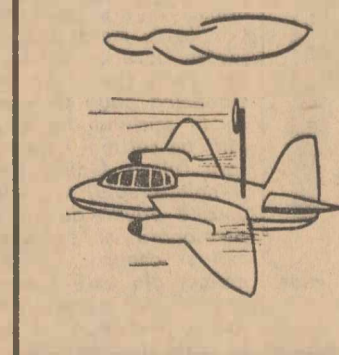
O serie de metode „preventive” se bazează pe folosirea laserelor, al căror semnal dispersat (datorită prezenței prafului și vaporilor de apă în aer) poate fi înregistrat și folosit în vederea interpretării cauzelor care duc la apariția turbulenței pe timp senin. Prin urmare, pot fi găsite — pe această cale — mijloace de detectare a acestui fenomen periculos.

În toate experiențele de acest fel a fost folosită o

rază laser, pe o singură lungime de undă. După părăsirea oamenilor de specialitate însă, cercetarea poate fi accelerată prin folosirea sistemelor compuse din câteva lasere, care funcționează simultan pe diferite lungimi de undă și cu diverse polarizări pe semnale.

Scopul urmărit prin realizarea sistemului de lasere cu mai multe raze este clarificarea cauzelor apariției turbulenței pe timp senin și realizarea ulterioară a metodelor pentru preîntîmpinarea accidentelor datorate acestui factor. Oamenii de știință consideră însă că acest sistem ar putea fi folosit și pentru cercetări meteorologice mai complexe.

Un astfel de sistem folosește patru lasere cu rubin, care funcționează în regim de impulsuri cu intervale de 0,25 microsecunde și avînd lungimea de undă de circa 7.000 angström. Capetele laserelor sînt amplasate în jurul unei prize ce se învîrtește cu o viteză de 2.000 de rotații pe secundă, fiind acționată de motorul avionului. Impulsurile fiecărui laser sînt orientate de prisma spre un sistem optic înregistrator, a cărui citire și interpretare se efectuează ulterior.

Din toată lumea

Albina artificială

Astfel este denumit un nou aparat realizat în R. P. Bulgaria. El este destinat colectării polenului de tomate, ea și al altor plante.

Aparatul — electromagnetice — cîntărește numai 450 de grame și este alimentat de o baterie de lanternă de buzunar. El are o construcție simplă și înlocuiește munca a 20 de oameni.

Încălzire prin plafon

În S.U.A. a fost pus la punct un nou sistem de încălzire a încăperilor — prin plafon. În acest scop este folosit un material format din două straturi subțiri de vinil, separate printr-o rețea de re-

zistențe electrice întrefesute cu fir de nylon.

Materialul se prezintă sub formă de panouri înfășurate și se aplică pe plafon cu ajutorul unui adeziv special. El funcționează cu ajutorul curentului electric. Energia radiantă emisă de panouri se transformă în căldură atunci cînd „cade” pe obiectele din încăpă. Oarecum asemănător cu radiațiile solare ce măresc temperatura unui corp.

Calculi electrocutați...

Medicii și inginerii din Kiev au realizat un aparat care distruge pietrele din vezica urinară, prin descărcare electrică. După ce, cu ajutorul cistoscopului, introduc în vezica urinară, calculul este depistat, prin canalul acestuia se manevrează electrodul aparatului — pină ce vine în

contact cu piatra; apoi, prin descărcare electrică piatra este distrusă rapid și fără dureri. Sfîrșimăturile sînt evacuate prin canalul cistoscopului.

Vopsire cu aer comprimat

În Anglia a fost realizată o instalație simplă ce ușurează munca vopsitorilor: pensula cu aer comprimat.

Cu ajutorul unei pompe într-un rezervor cu vopsea portabil este realizată o presiune care — transmisă printr-un tub flexibil — împinge un strat subțire de vopsea pină la capătul pensulei. Datorită acestui fapt, nu mai este necesară înmuierea repetată a acesteia, evîndu-se și pierderile de vop-

sea. Concomitent, crește cu mult și viteza efectuării acestei operații.

Praful — material de construcție

Inginerii scandinavii au realizat un procedeu eficient de folosire a prafului captat de filtrele electrice ale fabricilor de ciment. Praful este amestecat cu pulbere de aluminiu și cu o cantitate redusă de ciment. Apoi amestecul este umedat cu apă.

În final, amestecul seamănă cu o spumă ușoară. Prin întărirea ei se obține un beton gazeificat, avînd proprietăți superioare. Din el se confecționează plăci subțiri care fără reazeme suplimentare, pot servi la acoperirea clădirilor mari.

Om, știință, epocă

Invențiile au nume

Dorel Dorlan

În sectorul „construcții” al Expoziției economiei naționale din anul 1964 erau expuse, dacă vă mai amintiți, o serie de utilaje speciale, în dreptul cărora o mică inscripție preciza, în afara denumirii și destinației lor, o calitate aparte și pe drept cuvînt definitorie: „invenții românești”.

Era vorba de o presă de pretenționat — un utilaj de bază în producția traverselor, piloților și grinziilor din beton precomprimat — o invenție brevetată și aplicată în prezent, și în alte țări (U.R.S.S. R. S. Cehoslovacă), pe baza documentației românești. Mai era vorba de un vibrator electric echipat cu vibrosonetă sau vibrosonedă — o invenție românească înregistrată ca atare în Franța, S.U.A., Anglia, R.F.G. și Italia. Mai erau prezentate, în sfîrșit, o serie de instalații speciale, putînd fi folosite variat la scoaterea și transportul materialelor granulose, la îndesarea nisipului la fabricile de prefabricate etc., deținînd în majoritatea lor, atît în țară cît și peste hotare, brevete de invenție.

Meritul principal al acestor utilaje de reală originalitate constructivă — de aici și justificata lor includere în pavilionalele Expoziției — îl constituia capacitatea lor implicită de a răspunde solicitărilor actuale și de perspectivă ale industriei noastre și, în primul rînd, ale industriei materialelor de construcție. Cele 7 milioane tone de ciment pe care le vom produce în anul 1970, stîlpii centrifugați, producția crescînd de prefabricate din beton aveau nevoie

încă de acum, din 1965, de aceste utilaje perfecționate. Iar autorii lor au înțeles să răspundă acestor solicitări — să le cunoască, să le studieze atent, să le anticipeze — ceea ce, ingineresc și constructiv, rămîne elementul și factorul esențial.

Parte din vizitatorii expoziției încercînd să afle și numele... „anonymilor” inventatori, reușeau pînă la urmă să asocieze genezei nemărturisite a invențiilor efortul creator, perseverent, al unor colective conduse de inginerul șef Traian Gafencu de la Întreprinderea de poduri și lucrări speciale în transport. De ce însă numele acestor creatori figurînd în brevet nu erau scrise la loc de cinste cu majuscule? Și de ce, în general, admirînd atîtea ansambluri de locuințe și construcții industriale, nu poți afla de la bun început numele realizatorilor principali, al arhitectului șef ori al constructorului principal, conducătorul lucrării?

În trecut, această „înscriere” a numelui pe un „colț” al clădirii mîroșea poate a reclama. Dar în prezent n-ar fi vorba decît de recunoașterea directă a unor merite și de asigurarea unor răspunderi nominale în fața opiniei publice. Și în ultimă instanță, de ce să nu ne mindrim cu numele prestigioase ale unor inventatori, ale unor arhitecți și constructori, în măsura în care invențiile, proiectele și lucrările lor justifică într-adevăr această frumoasă și omenască mindrie?

LA LIMITA AMPLIFICĂRII

Lansarea navelor cosmice către alte planete a deschis etapa comunicațiilor prin radio la distanțe foarte mari. În comparație cu distanțele cosmice, cele parcurse de undele radio pe pămînt sînt însă... microscopice.

În unele cazuri excepționale, undele radio pot înconșura de mai multe ori globul, prin reflectare succesivă de pămîntul superiorilor ale atmosferei (ionosferă), astfel că, în asemenea împrejurări, semnalele radio parcurg o distanță pînă la 120.000 km.

Undele radio transmise de nava Mariner IV din apropierea planetei Marte au ajuns pe pămînt de la o distanță de peste 200.000.000 km. Această radiolăgătură cosmică s-a realizat la o distanță de 1650 de ori mai mare decît distanța maximă a unei radiolăgături pe pămînt.

Se pune însă o altă problemă, nu mai puțin importantă: ce efecte are mărirea distanței asupra calității transmisiei?

Vom încerca să răspundem acestei întrebări începînd cu unul din efectele fundamentale ale legăturii prin radio și anume:

Distanța micșorează semnalele

Doi factori influențează calitatea transmisiei: puterea postului și distanța între postul emițător și aparatul radio-receptor.

Dacă am dori să realizăm o radiolăgătură la distanțe enorme, ar trebui să mărîm foarte mult puterea postului radio-emițător. Dar să nu uităm că acest emițător se află la bordul unei nave cosmice, unde fiecare centimetru cub, fiecare gram, ca și energia electrică trebuie economisite cu cea mai mare strictețe.

Puterea emițătorului nu poate fi deci decît mică, fiind

îngrădită de condițiile ce există pe nava cosmică. Dacă însă puterea emițătorului e mică și limitată iar distanța, „de lucru” este enormă și crește mereu, semnalele ar urma să „scadă” foarte mult.

Asupra emițătorului și distanței nu putem interveni. Dar receptorul poate fi adaptat la noile condiții de recepție cu semnale foarte mici.

Se știe că o funcție fundamentală a oricărui receptor radio este că amplifică, adică primește semnale radio mici și le mărește.

În fiecare caz, problema poate fi rezolvată destul de simplu: distanțele nu ar conta deoarece cu cît devin mai slabe semnalele, cu atît se poate mări amplificarea lor. O asemenea procedeu nu este însă posibil, căci se ridică o nouă problemă:

ratului există electroni în mișcare. Mișcarea lor este dezonordonată și permanentă. Această mișcare produce — la capetele unui fir conductor sau ale unei rezistențe — un semnal foarte mic (o tensiune electrică) care este amplificată de aparatul de radio și auzită în difuzor ca un fișit.

Acum putem analiza mai a-dînc problema limitelor amplificării.

Să considerăm un receptor care are un zgomot echivalent unei sarcini de o milionime de volt, o amplificare de un milion de ori și care primește un semnal de o zecime de milionime de volt ce trebuie recepționat. După amplificare, zgomotul are un volt, iar semnalul o zecime de volt. Se constată că raportul dintre mărirea semnalului și cea a zgomotului la intrarea și ieșirea din receptor este a-

fect construiți și foarte stabili, totuși semnalele foarte mici nu ar putea fi amplificate pentru un motiv surprinzător la prima vedere: prezența electronilor. Poate reprezenta deci mișcarea electronilor o limită a amplificării?

Da! Ascultați difuzorul celui mai bun tip de aparat de radio în pauza din program, adică atunci cînd nu se recepționează semnalele. Chiar dacă receptorul ar atinge perfecțiunea, în difuzor se aude un fișit nădit de specialiștii și radioamatori „zgomot de fond”. Acest zgomot de fond este legat de structura corpusculară a electriceității, a electronilor.

În fiecare lampă de radio, în orice fir de conexiune al aparatului există electroni în mișcare. Mișcarea lor este dezonordonată și permanentă. Această mișcare produce — la capetele unui fir conductor sau ale unei rezistențe — un semnal foarte mic (o tensiune electrică) care este amplificată de aparatul de radio și auzită în difuzor ca un fișit.

Acum putem analiza mai a-dînc problema limitelor amplificării.

Să considerăm un receptor care are un zgomot echivalent unei sarcini de o milionime de volt, o amplificare de un milion de ori și care primește un semnal de o zecime de milionime de volt ce trebuie recepționat. După amplificare, zgomotul are un volt, iar semnalul o zecime de volt. Se constată că raportul dintre mărirea semnalului și cea a zgomotului la intrarea și ieșirea din receptor este a-

celai. Recepția se va face în bune condiții atunci cînd semnalul recepționat este mai mare decît zgomotul propriu.

Aceasta este condiția limită a amplificării. Este inutil să mărîm foarte mult amplificarea, deoarece se mărește — în aceeași măsură — și zgomotul și semnalul util.

Cum se poate reduce zgomotul?

A reduce zgomotul propriu al receptorilor înseamnă a reduce mișcarea dezordonată a electronilor în conductorii. Această mișcare mai poartă numele și de agitație termică, deoarece ea scade o dată cu temperatura. Dacă conductorii (rezistențele) generatori de zgomot sînt introduși în heliu lichid — la o temperatură foarte scăzută, aproape de zero absolut — zgomotul scade.

Mai există însă și alte principii de lucru care reduc zgomotul de fond, cum ar fi cel folosit în amplificatorii cuantici. În acest tip de amplificatori, trecerea electronilor de la o stare în care au energie mai mare la o altă în care au o energie mai mică este „comandată”, astfel încît mișcarea lor este ordonată și deci zgomotul este foarte redus. Amplificatorii cuantici și parametrici, cu zgomot foarte redus, reprezintă una din cele mai importante realizări ale fizicii cuantice și radiocomunicațiilor moderne la distanțe foarte mari.

Radiotelescoapele ce scrută cerul primind radiosemnale de la distanțe scotocite în ani-lumină utilizează și ele amplificatorii cu zgomot redus. Radiocomunicațiile la distanțe cosmice permit oamenilor să sondeze sistemul solar și universul, lărgind domeniul în care știința își proiectează luminile.

Conf. univ. ing. G. RULEA

Preocupări de deputat

În aparență discuția purtată cu deputata Cornelia Ulmeanu din Timișoara a fost cit se poate de obișnuită. S-a axat pe cunoștințele preocupări ale unui deputat orășenesc, pe cunoștințele mici neacțiuni care se pot ivi în activitatea lui zilnică, iar dialogul deputat-reporter pare să se sfârșească fără ca ultimul să poată descoperi o lăcrimă de neobișnuit, ceva interesant care să deosebească această discuție de altele asemănătoare. Totuși, neobișnuitul, fărâma de inedit a apărut.

Deputata cu o veche experiență în această muncă obștească, spune: „Un deputat orășenesc se vede la un moment dat în situația de a veghea la buna întreținere a ceea ce s-a realizat. În cartierul său s-au înălțat blocuri noi, străzile sunt acum pa-schimbate. S-ar părea că deputatul și-a restrins activitatea gospodărească foarte mult, că nemișcând acum preocupări pentru o realizare sau alta pe acest tărâm, este mai puțin solicitat. Pe de o parte, recunoaște că după ani de zile, fiind mult, foarte multe dintre dorințele oamenilor s-au împlinit, când și-au văzut cartierul schimbându-se, în pas cu marile transformări ale țării, când au apărut acele elemente care asigură o viață confortabilă, civilizată, deputatul are de făcut oarecum o cotitură în activitatea lui. Nu se mai pun problemele acute de altădată în legătură cu străzile, cu canalizarea, cu spațiile verzi ce trebuie create pentru copii. Nu, în situația aceasta se ivește necesitatea de a păstra în bună stare, de a îngriji cu dragoste toate aceste realizări pe care oamenii și le-au dorit, care s-au împlinit cu ajutorul lor și pe care îndrăgindu-le, apreciindu-le, au datorat să le

Dintr-o discuție aparent obișnuită se pot desprinde semnificații ce depășesc obișnuitul, ce depășesc cadrul restrins al unei circumscripții electorale orășenești, în care se oglindesc, la proporții reduse, transformările mari, adică ce au avut loc în viața oamenilor.

LUCIA MANOLESCU

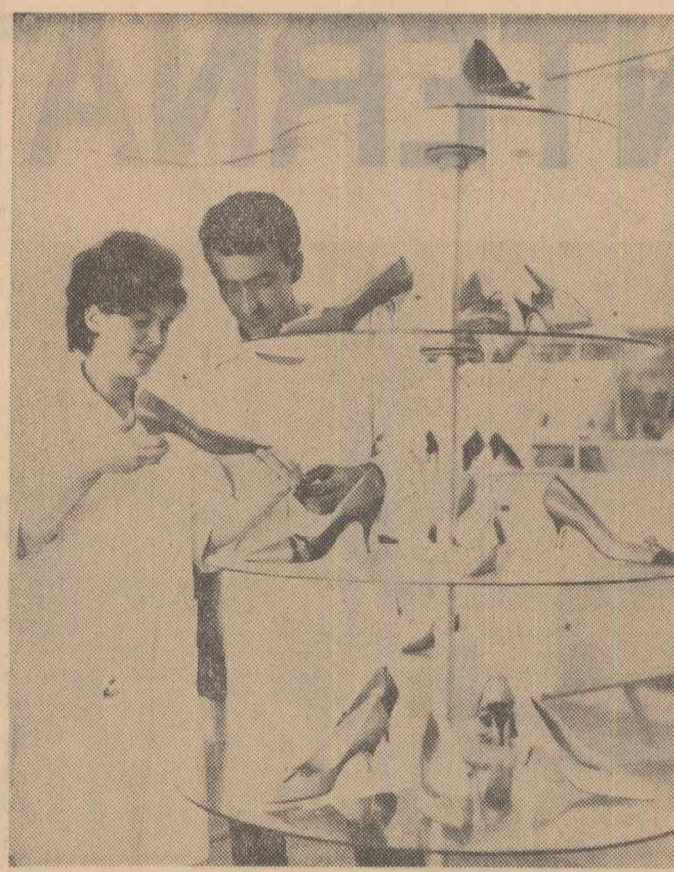
Două noi și moderne policlinici la Iași

IASI (coresp. R. I.). — În imediata vecinătate a Institutului medico-farmacologic se înalță acum una din cele mai mari și moderne unități de ocrotire a sănătății publice din Iași. Este vorba de o policlinică cu patru etaje în cadrul căreia își vor desfășura activitatea cele mai diverse servicii de asistență ambulatorie de specialitate pentru adulți și copii. Pe lângă cabinetele medicale respective, policlinica este prevăzută cu numeroase amfiteatre, săli de cursuri și laboratoare, rezervele studiului de pregătire a studenților în vederea formării lor ca viitori medici.

Pină acum, au și început să sosească unele utilaje medi-

cale moderne, creându-se astfel condiții pentru asigurarea unei asistențe medicale de înaltă calitate.

O altă policlinică modernă se construiește în perimetrul zonei industriale a Iașului și va sta la dispoziția populației muncitoare din această parte a orașului. În cadrul acestei unități — prevăzută a intra în exploatare la sfârșitul primului semestru al anului viitor — va funcționa, printre altele, un serviciu modern de medicină a muncii, încadrat cu personal medical de specialitate, având drept preocupare cercetarea diverselor probleme legate de igiena muncii.

Creatorii de modele de la fabrica de încălțăminte „Dimbovița” se străduiesc să satisfacă gusturile meru mai exigente ale cumpărătorilor. În clișeu: Ultimele modele de pantofi pentru femei Foto: SORIN DAN

ÎN 24 DE ORE

Plecarea tovarășului Gheorghe Rădulescu la sesiunea C.A.E.R.

Simbătă seara a plecat spre Moscova tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentant permanent al Republicii Socialiste România în C.A.E.R., care va participa la cea de-a 20-a sesiune a Comitetului Executiv al C.A.E.R. La plecare, în Gara de Nord, au fost de față tovarășii Ilie Verdeț, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Gheorghe Ciocă, ministrul comerțului exterior, Roman Moldovan, președintele Comitetului de Stat al Planificării, Gheorghe Pele, adjunct al ministrului afacerilor externe, precum și membri ai conducerii unor ministere și instituții centrale.

Au fost prezenți I. K. Jegalin, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei.

Primirea la Marea Adunare Națională a delegației Marelui Hural Popular al R.P. Mongole

Președintele Marii Adunări Naționale, Ștefan Voitec, a primit simbătă delegația Marelui Hural Popular al R.P. Mongole, condusă de acad. Bazarin Șindib, vicepreședinte al Marelui Hural Popular.

În cursul dimineții, oaspeții mongoli au vizitat noi cartiere de locuințe, construcții social-culturale ale Capitalei.

Delegația Seimului R.P. Polone a părăsit Capitala

Delegația Seimului R.P. Polone, condusă de Jan Karol Wende, vicemareșal al Seimului, care, la invitația Marii Adunări Naționale, ne-a vizitat țara, a părăsit Capitala, îndreptându-se spre patrie.

Cu prilejul manifestărilor consacrate sărbătoririi a două decenii de la înființarea Institutului de medicină și farmacie din Tg. Mureș simbătă a avut loc o sesiune științifică festivă a Institutului. La sesiune au participat oameni de știință, cercetători și cadre universitare din localitate și din celelalte centre universitare ale țării.

Înființând activitatea de cercetare științifică desfășurată în institut în cei 20 de ani de activitate, prof. dr. Gheorghe Puskas, prorector științific, a arătat că au fost elaborate până în prezent de către cadrele universitare, în colaborare cu alți specialiști din țară, peste 4.000 de lucrări științifice, manuale didactice și monografii.

Ziarul „Izvestia” a publicat lista lucrărilor din domeniul științei și tehnicii propuse pentru Premiul Lenin pe anul 1966. Printre acestea se numără și lucrarea „Elaborarea și perfecționarea ciclotronului de 310 cm pentru obținerea fasciculelor intense de ioni grei”, propusă de Institutul unificat de cercetări nucleare de la Dubna. Autorii ei sînt G. N. Flerov, G. N. Vialov, B. A. Zagher, cercetătorul român Grigore Andreas, A. F. Linev, B. N. Makov, I. F. Malisev, I. T. Oganessian, A. S. Pasiuk, V. M. Plotko, V. A. Ciugreev și I. A. Șelaev.

Corul Filarmonicii de stat „Banatul” din Timișoara, prima formație corală profesională din această parte a țării, a împlinit 10 ani de activitate. Aniversarea a prilejuit un concert coral festiv care a avut loc simbătă seară, în aula mare a universității din Timișoara sub conducerea dirijorilor Ion Roman și Mircea Hoinic. Corul filarmonic al Ion Vidu, Sabin Drăgoi, Paul Constantin și alți compozitori din țara noastră.

În cadrul concertului simfonico de simbătă seara al Filarmonicii de Stat „Moldova” din Iași și-a dat concursul pianista franceză Therese Dusant, care a interpretat Concertul numărul doi pentru pian și orchestră de Chopin.

nevoit să părăsească terenul. În ultimele minute, Costin l-a lovit pe Ene dar arbitru Cursaru — care ne-a spus că nu a văzut faza — i-a eliminat pe amândoi motivând că așa i-a indicat... Denghel. În drum spre vestiar, Costin și-a continuat „opera” lovindu-l din nou pe Ene cu pumnul în față. Acte de indisciplină au

mai comis și alți jucători, atât de la Farul cât și de la Dinamo. Se cuvine consemnat totuși faptul că bucurăstii și-au păstrat calmul în fața deciziilor eronate ale arbitrilor.

Golurile au fost marcate de Ene (min. 56) și Costin (min. 72).

I. BOCIOACA

ȘTIRI

● Astăzi se desfășoară jocurile etapei a XIII-a a campionatului republican de fotbal. În Capitală pe stadionul Republicii cu începere de la ora 14.00 se va disputa meciul Rapid București — U.T. Arad.

● Sala Floreasca din Capitală va găzdui astăzi cu începere de la ora 18.00 meciul internațional de baschet dintre reprezentativele masculine ale României și Greciei.

● Aseară în sala sporturilor de la Floreasca, în cadrul „Cupei campionilor europeni” la baschet (masculin) s-au înfățișat echipele Dinamo București și Zadar (Iugoslavia). Victoria a revenit cu scorul de 92-78 (35-36), baschetbalistul român care a dominat mai mult în repriza a doua.

● Ieri în runda a 4-a a turneului final al campionatului republican masculin de șah au

foșt înregistrate următoarele rezultate: Drozd — Voiculescu 0-1; Ghițescu — Rădulescu 1-0; Nacu — Ungureanu 1-0; Gheorghiu — Reicher 1-0. S-au terminat cu un rezultat de remiză partidele: Pavlov — Veisman; Moisin — Georgescu; Soos — Cioclită; Partos — Botez și Neamtu — Mittel. Restul partidelor au fost întrerupte. În clament conduce Florin Gheorghiu cu 3,5 puncte, urmat de Cioclită și Nacu cu câte 3 puncte.

● Sala Dinamo a găzduit simbătă întrecerile din ziua a doua a meciului de scrimă dintre echipele de tineret ale României și Poloniei. Proba feminină de floretă a fost câștigată de reprezentanta noastră Suzana Tasi cu 7 victorii. Concursul de sabie a revenit polonezului Novara cu șase victorii.

ACTUALITATEA INTERNATIONALA

Cocteil oferit de șeful delegației române la Conferința generală F.A.O.

ROMA 27 — Corespondentul Agerpres, I. Mărgineanu, transmite: Șeful delegației române la cea de-a XIII-a Conferință generală a F.A.O. (Organizația Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură), Nicolae Glosan, președintele Consiliului superior al agriculturii, a oferit un cocteil în cinstea delegațiilor prezente la lucrările conferinței. Au luat parte directorul general al F.A.O., dr. B. R. Sen, directorii generali adju-nuncți ai organizației, președintele actualului sesiuni, Maurice Sauve, precum și numeroși miniștri ai agriculturii și alimentației din diferite țări. Cocteilul a decurs într-o atmosferă prietenească.

Acad. Ilie Murgulescu ales membru al Academiei Cehoslovace de Științe

PRAGA 27 — Corespondentul Agerpres, Al. Liță, transmite: Zilele acestea, la Praga s-au desfășurat lucrările celei de-a 21-a adunări generale a Academiei Cehoslovace de Științe.

După discuțiile pe marginea raportului prezentat de Frantisek Sorm, președintele academiei, adunarea a ales noi membri și membri corespondenți ai academiei. De asemenea, au fost aleși ca membri ai academiei 12 personalități de frunte ale vieții științifice internaționale, printre care și acad. Ilie Murgulescu, președintele Academiei Republicii Socialiste România.

Marșul spre Washington împotriva intervenției S. U. A. în Vietnam

WASHINGTON 27 (Agerpres). Străzile și piețele capitalei Statelor Unite, în special acelea din cartierul în care este situată Casa Albă, au fost străbătute simbătă după-amiază de mari coloane de demonstrații care protestau împotriva agresiunii S.U.A. în Vietnam.

Declarația de protest a Ministerului Afacerilor Externe al R. D. Vietnam

HANOI 27 (Agerpres). — Ministerul Afacerilor Externe al R. D. Vietnam a dat publicității o declarație, în care subliniază că, în ultimele zile, războiul aerian dus de S.U.A. împotriva R. D. Vietnam s-a intensificat. „Avioanele americane, se spune în declarație, au bombardat și mitraliat în repetate rânduri regiuni populate din provinciile Hai Duong,

Thai Binh, Nam Ha și Quang Binh. Avioanele au pătruns, de asemenea, în spațiul aerian al suburbiilor orașului Hanoi. La 22 noiembrie, aviația americană a atacat spitul și numeroase cartiere ale orașului Phu Tho, provocând mari pierderi. Declarația protestează energic împotriva acestor noi și extrem de periculoase acte de agresiune și război comise de S.U.A.

Noi atacuri ale patrioților sud-vietnamezi

SAIGON 27 (Agerpres). — Patrioții sud-vietnamezi au lansat noi atacuri simultane asupra a patru posturi saigo-neze situate în delta fluviului Mekong, la 22 de km sud-est de Saigon în provincia Long An, provocând înamicului pierderi în oameni și materiale de luptă. Un convoi militar, format dintr-un batalion al forțelor saigo-neze, a căzut într-o ambuscadă organizată de patrioți la 170 km nord-est de Saigon, în provincia Quang Duc. În această luptă forțele saigo-neze au înregistrat pierderi grele în oameni și materiale. Pe lângă aceasta, patrioții au distrus cinci atocare și au capturat o mare cantitate de armă.

NEW YORK 27 (Agerpres). — După cum s-a mai anunțat, în rândul trupelor americane din Vietnam, în cursul ultimei luni, s-au înmulțit cazurile de malarie, într-o formă foarte rezistentă la medicamentele cunoscute.

Potrivit unei relatări din ziarul „New York Times”, în septembrie fuseseră semnalate 213 cazuri de îmbolnăvire, iar în octombrie 500 de cazuri. În noiembrie, însă, numărul cazurilor a crescut simțitor, astfel încât, numai în primele 8 zile ale lunii în cadrul unei singure brigăzi a diviziei a I-a aeropurtate americane din Vietnam, au fost diagnosticate 170 de cazuri de malarie.

Sărbătoarea națională a R. S. F. Iugoslavia

La 29 noiembrie popoarele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia sărbătoresc o dublă aniversare. În acea zi a anului 1943, în localitatea Iaite din Bosnia, în cadrul celei de a doua sesiuni a Consiliului antifascist al eliberării naționale, au fost adoptate o serie de hotărâri de mare importanță pentru viitorul țării și a fost ales „Comitetul național de eliberare a Iugoslaviei”. Cu doi ani mai târziu, la aceeași dată, Adunarea Constituțională a adoptat Declarația prin care țara vecină și prietenă a fost proclamată Republica Populară Federativă.

În amintirea acestor două evenimente memorabile care au marcat formarea noului stat iugoslav — ziua de 29 noiembrie a devenit ziua națională a popoarelor Iugoslaviei.

În anii celui de-al doilea

război mondial, Partidul Comunist din Iugoslavia a mobilizat și condus lupta armată a popoarelor Iugoslaviei pentru eliberare socială și independență națională. Constituți în detașamente de partizani, luptând cu eroism, zeci de mii de patrioți din Serbia, Muntenegru, Croația, Slovenia, Bosnia și Herțegovina, Macedonia, s-au ridicat pentru eliberarea patriei și au dat lovituri nimicitoare coteropitorilor fasciști. Acțiunile patrioților iugoslavi au fost însușite de victoriile obținute de către unitățile Armatei Sovietice, care în octombrie 1944, împreună cu unitățile Armatei de eliberare a Iugoslaviei au eliberat Belgradul, iar la 15 mai 1945 a fost eliberată întreaga țară.

După eliberare, popoarele Iugoslaviei, libere și stăpâne pe soarta lor, au trecut cu elan la refacerea țării și construirea ei.

Peșaj industrial iugoslav

NOTE DE DRUM

Peșaj industrial iugoslav

Pentru amatorii de turism, natura oferă în Iugoslavia frumuseți incântătoare, cu deosebire în părțile dinspre coasta mării Adriatice. Dar pe cit de frumos și atrăgător este peșajul natural, pe atât de variat și interesant este peșajul industrial al țării vecine și prietene.

În Ljubljana vin numeroși turiști de pe alte meleaguri. Frumusețea orașului, festivalul de muzică și teatru care se desfășoară aici cu participarea unor trupe cunoscute din alte țări, constituie puncte de atracție permanente. Dar Ljubljana nu este numai un oraș turistic. Dincolo de colinele împădurite care acund în umbra copacilor seculari cele mai plăcute locuri de recreare și distracție, începe zona industrială a orașului.

Produsul principal al uzinelor Litostrojev este echipamentul mecanic pentru hidrocentrale. Este vorba în principal despre construcția de turbine, în toate variantele cunoscute — după cum mi-a explicat inginerul Liubomir Šoli, unul din cei mai vechi specialiști ai uzinelor.

Pasionat constructor de turbine, inginerul Šoli (trecu-

șului. Fără uzine nu poate fi conceput Slavovskii Brod. Dezvoltarea continuă a uzinelor a dat viață și a dus la înflorirea orașului.

Cînd am ajuns în birourile direcției uzinelor, avea loc o discuție aprinsă. Ingerul Slobodan Dimitrijević se întorsese din sudul țării unde participase cu alți tehnicieni la montarea unui viaduct. Materialele cuprinzînd patru deschișături de poduri în greutate de cîteva mii de tone fuseseră livrate de uzinele „Duro Dakovici”.

Într-un album care face cîinste muncitorilor acestor uzine se află multe scrisori de felicitare sau de mulțumire de la beneficiarii produselor.

Cîndva, mai precis în 1921, se aflau aici (prin așezarea sa geografică) Slavovskii Brod este un important nod de comunicații) cîteva mici ateliere de reparat vagoane de marfă. Azi, profilul de producție al uzinelor „Duro Dakovici” este deosebit de complex și variat, uzinele constituind prin proporțiile și înființarea lor o realizare de seamă a industriei iugoslave.

Inginerul Slobodan Dimitrijević care s-a oferit cu

Sub semnul colaborării economice internaționale

ATENA 27 Corespondentul Agerpres, C. Alexandroaie transmite: La Atena s-a semnat un nou acord comercial între Grecia și R. D. Germană.

Potrivit noului acord, schimburile comerciale ale Greciei cu R. D. Germană vor spori cu 60 la sută în anul viitor. Grecia va exporta în R. D. G. fructe citrice, tutun, vin, piel, ulei de măsline, minerale și va importa mașini pentru industria tutunului și industria alimentară, pompe de apă, utilaj pentru industria chimică, mașini agricole și tractoare, produse electrotehnice și chimice.

BUDAPESTA 27 (Agerpres). Ziarul „Népszabadság” relatează că, în urma recentelor tratative oficiale dintre R. P. Ungară și R. F. Germană, schimbul de mărfuri dintre cele două țări va înregistra o creștere anuală de 20 la sută. Ca urmare a acestui fapt, valoarea globală a schimbului de mărfuri dintre cele două țări se va ridica la suma de 600 milioane mărci vest-germane anual.

„Cosmos-98” pe orbită

MOSCOVA 27 (Agerpres). — La 27 noiembrie, în Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial „Cosmos-98”.

Pe bordul satelitului se află aparatură științifică pentru continuarea explorării spațiului cosmic în conformitate cu programul anunțat de agenția TASS la 16 martie 1962.

Aparatele de la bordul satelitului funcționează normal, informațiile recepționate sînt prelucrate de un centru special de coordonare și calcul.

duselor livrate reciproc. Colaborarea româno-iugoslavă își găsește expresia și în construcția în comun a sistemului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier. S-au intensificat de asemenea schimburile culturale și științifice dintre cele două țări.

În domeniul relațiilor internaționale, R. S. F. Iugoslavia militează activ pentru apărarea păcii în lume. Iugoslavia se pronunță pentru eliminarea războaielor din viața societății, pentru dezarmarea generală și totală, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și a colaborării multilaterale.

Cu prilejul marii sărbători naționale a R. S. F. Iugoslaviei, poporul român felicită călduros popoarele Iugoslaviei urîndu-le din inimă, să obțină succese tot mai mari pe tărîmul construcției socialiste și în lupta pentru apărarea păcii în lumea întreagă.

SPORT

Farul — Dinamo București 1-1 cu toate că s-au marcat patru goluri

CONSTANȚA (de la trimisiul nostru). Ieri, la Constanța, în partida dintre Farul și Dinamo București, contînd pentru campionatul categoriei A de fotbal, rezultatul final al meciului a fost de 1-1 (0-0) cu toate că s-au marcat nu mai puțin de patru goluri. Două dintre acestea însă, înscrise de dinamoviștii Haidu și Frățilă, au fost anulate de arbitru Cursaru deși valabilitatea lor era de necontestat, așa cum ne-a declarat, de altfel, și observatorul federal Ion Lăpusneanu. Vinovat de gravele erori comise ieri la Constanța, erori care au viciat rezultatul, se face, în primul rînd, arbitru de tușă Constantin Denghel. Denghel — care nu mai în acest sezon a fost delegat de nouă ori la Constanța — a fost arbitru care de pe margine a dirijat partida derutîndu-l și influențîndu-l pe arbitru de centru, Nicolae Cursaru. Dar nici acesta din urmă nu poate fi absolvit de vină deoarece, în calitate de arbitru principal, avea datoria să aprecieze singur situațiile de pe teren, să decidă dacă a fost sau nu

gol, mai ales că în ambele cazuri lucrurile au fost cit se poate de clare. El nu a avut însă curajul, și este tare curios acest fapt, să se opună poruncilor primite de pe tușă. La primul din cele două goluri anulate deși toată lumea a văzut cum Haidu a trecut în viteză, cu balonul la picior, de ultimul apărător al echipei constănțene, Denghel a semnalizat totuși poziție de ofsaid, iar Cursaru, docil, s-a supus. Tot Denghel a hotărât și anularea celui de al doilea gol, cu toate că de astă dată nu a mai fost vorba de o poziție de ofsaid. La un atac, Frățilă a scos mingea dintre portarul Manciu și Costin și s-a dus singur spre poartă. În încercarea lor de a intra în posesia balonului, Manciu și Costin s-au ciocnit și au căzut la pămînt iar Denghel a semnalizat... fault. Orice comentarii sînt de prisos. Așteptăm însă să vedem cum va aprecia colegii de arbitri erorile grave comise de Denghel și Cursaru.

Revenind la meci, se cuvine consemnat faptul că el a fost presărat cu multe durități. Pîrcălab a fost accidentat și

STAN VLAD

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Sesiunea Adunării Generale a O.N.U.

În Comitetul economic și financiar a fost adoptat un proiect de rezoluție prezentat de delegația română

NEW YORK 27. — Trimisul special, Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: În cadrul lucrărilor Comitetului economic și financiar al Adunării Generale — consacrate examinării activității Consiliului Economic și Social al O.N.U. — a fost luat în discuție proiectul de rezoluție privind „Punerea în valoare și utilizarea resurselor umane”, elaborat și prezentat din inițiativa delegației române. La acest proiect s-au asociat, în calitate de coautori, delegațiile Algeriei, Australiei, Austriei, Chile, Franței, Iranului, Japoniei, Libanului, Marocului, R.A.U., Somaliei, Sudanului, Ucrainei și Iugoslaviei.

Proiectul a fost prezentat de delegatul român, C. Murgescu. După ce a vorbit despre importanța factorului uman în procesul dezvoltării economice și sociale, reprezentantul țării noastre a subliniat rezultatele importante obținute de România, ca urmare a faptului că pune în centrul întregii sale construcții utilizarea rațională a resurselor umane și dezvoltarea multilaterală a personalității

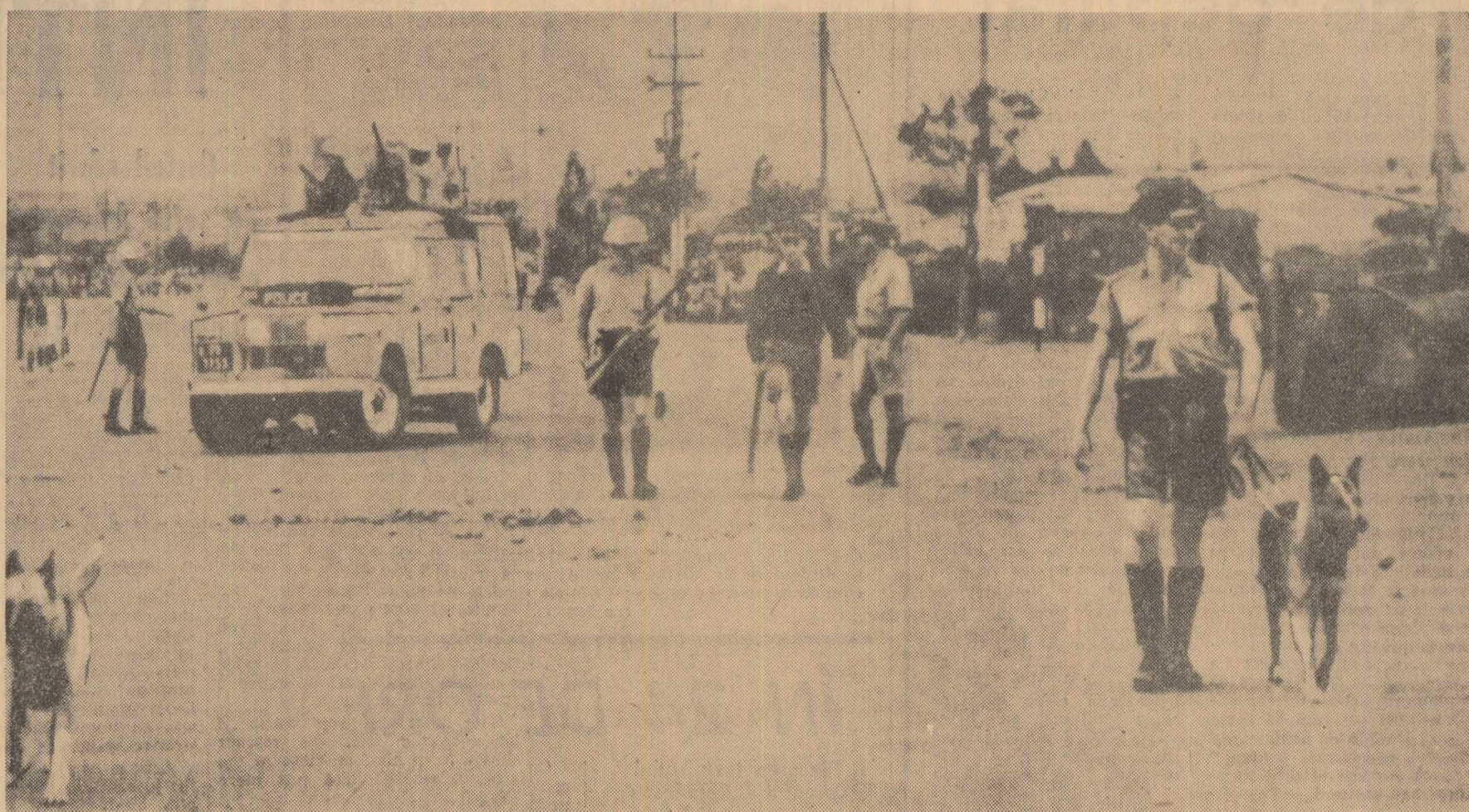
omului. Examinând diversificarea activităților O.N.U. în domeniul resurselor umane, vorbitorul s-a referit la necesitatea de a se coordona numeroase inițiative și acțiuni pe care diferitele instituții și organisme ale Națiunilor Unite le-au întreprins pînă acum în mod disparat. În acest scop, el a propus să se adopte măsurile necesare, în așa fel încît Consiliul Economic și Social să poată ajunge la a 43-a sesiune a sa — în anul 1967 — la o evaluare aprofundată a acestor activități și la elaborarea unui program de ansamblu, care să mărească eficacitatea eforturilor ce se depun în cadrul O.N.U.

După expunerea făcută de delegatul român, au început dezbaterile pe marginea proiectului prezentat. În intervențiile lor, delegații Australiei, Iranului, Algeriei, Iugoslaviei și al altor țări s-au pronunțat în favoarea adoptării proiectului, subliniind în unanimitate importanța lui.

În cursul aceleiași ședințe,

proiectul de rezoluție intitulat „Punerea în valoare și utilizarea resurselor umane” a fost supus la vot și adoptat în unanimitate.

NEW YORK 27 (Agerpres). Comitetul politic al Adunării Generale a O.N.U. a adoptat o rezoluție, prin care se cere extinderea încetării experiențelor nucleare și la mediul subteran. Acest proiect de rezoluție a fost prezentat în calitate de coautori de următoarele 35 de țări: Afganistan, Argentina, Birmania, Bolivia, Brazilia, Camerun, Ceylon, Chile, Cipru, Columbia, Costa-Rica, Ecuador, Etiopia, Finlanda, Ghana, India, Iordania, Irak, Iugoslavia, Jamaica, Japonia, Kenya, Liban, Liberia, Libia, Maroc, Mexic, Nepal, Nigeria, Peru, R.A.U., Senegal, Sudan, Suedia, Zambia. Pus la vot, proiectul de rezoluție a fost adoptat cu 86 de voturi pentru și 13 abțineri. Reprezentantul Republicii Socialiste România a votat pentru.

Ciini polițiști și mitraliere la Bulawayo

O imagine semnificativă din Rhodesia „independentă”: auto-mitraliere și ciini polițiști împotriva populației africane. Fotografia a fost făcută, zilele trecute, în cartierul periferic Mpopoma din Bulawayo (250 000 locuitori, dintre care 200 000 africani), cel de al doilea oraș ca mărime al Rhodesiei. Pentru a reprimă manifestațiile de protest ale africanilor împotriva proclamării unilaterale a „independenței” statului dominat de rasații albi și în cadrul căruia aceștia formează o neînsemnată minoritate, autoritățile din Bulawayo au concentrat puternice forțe polițienești în cartierele locuite de populația de culoare. Poliția deschizind focul în cursul acestor acțiuni au fost înregistrați morți și răniți din rândurile manifestaților africani neînarmați. Evenimentele de la Bulawayo demonstrează din plin ce înseamnă pentru cei 4 milioane de africani din Rhodesia „independența” rasiștilor...

In citeva rinduri

● MAO TZE-DUN, PRESEDINTELE C.C. AL P.C. CHINEZ, a primit delegația militară a regatului Cambodgiei, condusă de Lon Nol, ministru adjunct al regatului Cambodgiei, ministrul Apărării Naționale.

● LA LONDRA S-A DESCHIS CEL DE-AL 29-LEA CONGRES NAȚIONAL AL P.C. DIN MAREA BRITANIE. John Gollan, secretar general al partidului a prezentat raportul politic.

● IANOS KADAR, PRIM-SECRETAR AL C.C. AL P.M.S.U., a avut o convorbire cu delegația P.C. din Grecia, condusă de K. Kolianis, prim-secretar al C.C. al P.C. din Grecia.

● O EXPOZITIE DE FOTOGRAFII CU IMAGINI DIN AGRICULTURA REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA a organizat la Clubul cultural din Pasewalk „Liga pentru prietenia între popoare”. Exponatele au fost puse la dispoziție de Institutul Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea.

● GUVERNUL R. S. F. IUGOSLAVIA A HOTĂRÎT RUPEREA RELATIILOR ECONOMICE CU RHODESIA DE SUD, în urma proclamării unilaterale a independenței Rhodesiei de Sud de către minoritatea rasiștă aflată la putere — anunță agenția Tanjug.

● O DELEGAȚIE A P.C. DIN CANADA, condusă de Tim Buck, președintele partidului a sosit la Hanoi, la invitația C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam.

● GUVERNUL INDIEI SI PAKISTANULUI SINT DE ACORD SA COOPEREZE CU GENERALUL TULLIO MARAMBO (Chile) în vederea unui program de retragere a personalului lor militar la linia stabilită prin acordul de încetare a focului din 22 septembrie — a anunțat secretarul general al O.N.U., U Thant.

Blacuri noi la marginea orașului Nouakchott, capitala Republicii Islamice Mauritania, de la a cărei independență se împlinesc astăzi cinci ani.

Correspondență din Londra de la Bob Leeson

Implicațiile politicii bipartizane în problema Rhodesiei

Pe măsură ce cresc presiunile interne și externe asupra guvernului britanic pentru a impune sancțiuni mai severe, împotriva regimului rebel al coloniștilor albi din Rhodesia, se constată, ca un efect secundar al acestor presiuni, conturarea în sinul partidului conservator, a unui grup de dreapta care sprijină, tot mai gălăgios și mai pe față, regimul Smith.

Se pare că tocmai afirmării acestui grup i se datorează în mare parte o declarație, formulată în termeni foarte pronunțat juridici, de către cabinetul fantomă al conservatorilor, declarație din care se desprinde clar ideea că, dacă guvernul laburist va merge mai departe pe calea unei accentuări a politicii de sancțiuni economice, atunci actuala politică bipartizană (laburisti-conservatori) față de Rhodesia, va trebui să fie revizuită. Ziarul Daily Telegraph a calificat această declarație ca o încercare de a „asigura unitatea partidului conservator”.

Pînă în prezent, politica adoptată în problema Rhodesiei de către Edward Heath, noul lider conservator, a fost aceea de sprijinire „prudentă” a guvernului laburist, cu condiția ca sancțiunile impuse Rhodesiei să nu aibă un caracter „punitiv”. În schimbul acestui sprijin, primul ministru a refuzat schimbarea cererii orișei stîngi a propriului său partid laburist, de a se impune sancțiuni în domeniul exportului de petrol în Rhodesia și o blocadă, dacă s-ar dovedi necesar.

Pe lo începutul săptămîinii ce se încheie, un grup de deputați conservatori, conduși de fostul ministru al aviației, Amery, a acuzat pe primul ministru că nu și-a respectat promisiunea de a nu lua măsuri „punitive” împotriva guvernului Smith. Amery a declarat că, dacă guvernul va continua să meargă pe această linie, el nu va mai obține sprijinul partidului conservator.

Wilson susține că Amery nu vorbește în numele partidului conservator, dar declarată susmenționată adoptată de cabinetul fantomă, arată că punctul de vedere al lui Amery a câștigat teren.

Semnificativ este, de asemenea, faptul că, sub presiunea aripii drepte, un număr de 13 deputați conservatori a refuzat să semneze o moțiune a întregului partid în care este felicitat guvernatorul Rhodesiei, Sir Humphrey Gibbs, pentru hotărîrea cu care s-a împotrivit guvernului Smith. Colificînd acest refuz „un gest stupid și negativ”, ziarul Times scrie, totuși, că, dacă guvernul ar merge mai departe în politica sa de sancțiuni, atunci conducerea partidului conservator „nu ar mai putea ține sub control criticile formulate de cea mai mare parte a membrilor acestui partid”.

Guvernul Wilson pare a nu ignora această perspectivă. Faptul reiese clar și din felul în care a reacționat — cel puțin pînă în prezent — la cererile repetate formulate de președintele Zvoniri, Kaunda, de a trimite un contingent de trupe în această țară, spre a asigura protecția instalațiilor de înaltă tensiune, prin care industria cuprului din Zambia e aprovizionată cu curent electric de la barajul Kariba, de pe Zambezi, din Rhodesia. Zvonurile care au circulat joi și vineri la Londra că guvernul va satisface, totuși, cererea președintelui Zvoniri au fost dezmințite energetic la Whitehall — mai cu seamă în urma neliniștii provocată de aceste zvonuri pe băncile conservatoare, așa cum au constatat observatorii. Aceasta, în timp ce aripa de stînga a partidului laburist guvernamental s-a oprit categoric favorabilă triferului Smith. Colificînd acest refuz „un gest stupid și negativ”, ziarul Times scrie, totuși, că, dacă guvernul ar merge mai departe în politica sa de sancțiuni, atunci conducerea partidului conservator „nu ar mai putea ține sub control criticile formulate de cea mai mare parte a membrilor acestui partid”.

Unul este explozia — evident, un sobotaj — care a distrus vineri un stîlp al liniei de înaltă tensiune, la circa 40 km. de centrul minier Kitwe din Zambia, (provocînd o întrerupere temporară a producției și panică la bursa metalelor din Londra). Al doilea element este tonul tot mai energetic adoptat de țările Organizației Unității Africane. După cum s-a aflat din surse bine informate, la Whitehall se ia serios în considerare posibilitatea ca președintele Kaunda să apeleze la unele țări africane, în caz că Marea Britanie va refuza să răspundă pozitiv la cererea de protecție ce i-a fost adresată. (Unle din țările membre ale O.U.A. s-au și arătat dispuse să trimită Zambiei trupele de protecție de care are nevoie).

După cum se afirmă în unele cercuri politice londoneze, în aceste noi condiții, guvernul britanic s-ar putea vedea silit să „aleagă din două rele, pe cel mai puțin rău” și să trimită în Zambia un contingent „simbolic” care să-l „liniștească” pe președintele Kaunda, fără o „înversuna” în același timp, regimul rasiștilor lui Smith. În aceeași cercuri se afirmă, însă,

că această măsură nu va fi luată, în nici un caz, înainte ca Malcolm Macdonald, trimis de guvernul britanic într-o călătorie de informare în Africa, să se reîntoarcă, duminică, la Londra (venind direct din capitala Zambiei, Lusaka). În consecință, în caz că guvernul britanic va hotărî să satisfacă cererea președintelui Kaunda, o declarație în acest sens a premierului Wilson în Camera Comunelor, nu poate fi așteptată înainte de luni.

În acest răstimp, guvernul britanic va avea să rezolve și problema menținerii — în noile condiții — a politicii bipartizane cu conservatorii.

După părerea observatorilor, este de așteptat ca primele reacții la trimiterea unor trupe în Zambia să fie o „ostilitate absolută” în rîndurile deputatilor conservatori. Dar, a afirmă aceiași observatori, se pare că premierul va reuși, în cele din urmă, să treacă peste acest obstacol, dat fiind că ar fi dificil pentru conducătorii partidului conservator să se opună deschis unei cereri de ajutor formulată oficial de o țară membră a Commonwealthului.

27 noiembrie 1965.

Evenimentele din Congo (Leopoldville)

LEOPOLDVILLE, 27 (Agerpres). Noul premier congolez, colonelul Leonard Mulamba, a prezentat simbolic președintele Mobutu, lista noului guvern, anunțînd postul de radio Leopoldville. Timp de două zile, acesta a avut consultări cu reprezentanții grupărilor politice din 21 de provincii congoleze, precum și cu fostul premier Chombe și cu Antoine Gizenga.

Agenciile de presă informează că, deși atmosfera se menține calmă la Leopoldvil-

le, regimul militar condus de generalul Mobutu a luat noi măsuri pentru a întări paza principalelor puncte din capitala congoleză. După instituirea stării de urgență, postul de radio Leopoldville a transmis un comunicat al autorităților militare, în care se anunță interzicerea tuturor adunărilor cu „caracter subversiv”. Între timp, fostul președinte Kasavubu „a depus armele”, recunoscîndu-l pe generalul Mobutu ca șef al statului.

Din presa și agențiile internaționale

O gripă „diplomatică”

Ziarele occidentale de simboț au publicat o corespondență transmisă din Washington, de agenția France Presse, în care se relatează că „majoritatea observatorilor atribuie un caracter „diplomatic” gripei invocate de guvernul de la Bonn, pentru a cere amnarea vizitei pe care cancelarul Erhard trebuia s-o facă în Statele Unite, săptămîna viitoare”.

În cercurile interesate se consideră că motivul principal al acestei amînări este că „Germania federală nu dorește să înceapă convorbiri, atîta vreme cît discuțiile secretarului de stat al apărării, McNamara, la Londra și Paris, nu vor fi permise să se stabilească pînă unde sînt dispuși să meargă aliații din N.A.T.O., spre a răspunde cererii nucleare a Germaniei Occidentale”.

France Presse apreciază că unul din scopurile vizitei la Londra a lui McNamara a fost de a afla dacă guvernul britanic este eventual dispus „să renunțe, într-o anumită măsură, la independența flotei sale de submarine Polaris, (în curs de construire — n.n.), împărțind cu alte țări și în special cu R.F.G. cheltuielile necesitate de această forță, compusă din patru submarine. Secretarul de stat al apărării, subliniază agenția, vrea, de asemenea, să știe dacă aceste vase ar putea avea echipaje mixte”.

Această problemă este tratată și de ziarul englez Sunday Times, care scrie că „internationalizarea și, în ultimă instanță, dotarea cu echipaj mixt a submarinelor britanice Polaris (...) ar permite vest-germanilor să afirme că participă la o forță nucleară” și ar oferi R.F.G. „un sentiment de mai mare egalitate”, iar „cheltuielile (Angliei — n.n.) pentru construirea submarinelor Polaris și întreținerea lor vor fi considerabil reduse”.

Ziarul consideră, însă, că „achiziționarea directă a submarinelor britanice Polaris de către S.U.A., ar fi, din punctul de vedere al Londrei, „so-luția cea mai curată”. Dar, potrivit agenției France Presse, „din sursă atît britanică, cît și americană”, se subliniază că, la Londra, „McNamara (...) n-a ridicat chestiunea eventualei cumpărări de către S.U.A. a submarinelor Polaris britanice deoarece ar fi însemnat ca Marea Britanie să renunțe la forța sa nucleară independentă și ar fi acordat Germaniei occidentale un rol ne-nuclear”.

Pe de altă parte, într-o relatare asupra convorbirilor de la Londra, agenția, referindu-se la surse britanice bine informate, anunță că Anglia și S.U.A. „sînt de acord asupra creării unui comitet nuclear permanent (al N.A.T.O. — n. n.) care să fie un organism de control, în care Germania occidentală să aibă un rol consultativ”. Crearea unei forțe nucleare a N.A.T.O., arată agenția, va fi luată în considerare „în a doua etapă”, cînd Anglia ar fi dispusă să pună „îrevocabil”, la dispoziția N.A.T.O., submarinele sale Polaris, cu condiția ca această forță să devină „co-proprietatea colectivă a N.A.T.O. — pe durata pactului — fără, însă, ca vreo țară membră să poată revendica o parte din ea”.

Sunday Times subliniază că, din partea Washingtonului, ai se cere, de fapt (lui Wilson) să adopte hotărîri, atît pentru S.U.A., cît și pentru Germania Occidentală, ceea ce s-ar putea traduce astfel: din cauza gravelor implicații și lipsei de entuziasm pe care mulți membri ai N.A.T.O. o manifestă în această problemă, S.U.A. caută să lase asupra Angliei sarcina complicității de a decide, iar nemulțumirile Bonn-ului să se îndrepte spre Londra și nu spre Washington.

(Urmare din pag. 1)

Discipolii lui Cagliostro

pretins 400 mii de lire: o sumă prea sărătit pentru cîteva frecții cu apă parfumată.

O dată mai mult, persoanele care au chelie, din Italia și din întreaga lume, au rămas din nou fără nici o speranță. Capetele fără păr, cu pielea lucioasă ca o bilă de biliard, vor avea doar satisfacția de a achiziționa o fotografie a lui Yul Bruner, artistul american care a suferit cauza combaterii cheliei.

Să trecem acum la afacerea cu pilulele „Voronoff”. Există unele persoane mai în vîrstă care nu disprețuiesc ochelarele frumosoșilor feticișcani. Auzind vorbindu-se de „pilule pentru întinerire”, de regenerare, aceștia își culesc repede urechea. Și, apoi, se cade ușor în cursă. Fellini, în filmul său „Il Bidone”, nu a făcut altceva decît să zugrăvească această realitate. Dar cineva și-a dat seama că „pilulele” nu redau „întinerirea”; era însă prea tîrziu. Puțini au avut curajul să mărturisască pro-

pria slăbiciune pentru asemenea preocupări. Chiar și cel mai „păcălit” a preferat tăcerea. Cum a fost posibil ca Paolo Fiorerelli, în vîrstă de șaiszeci și patru de ani, să plătească un milion de lire pentru 24 pastile contra acidității gastrice și ca Pietro Borsani, în vîrstă de șaptezeci și doi de ani, să plătească 900 mii de lire pentru un flacon de tonifiant?

Iată scena clasică. Bătrînelul este oprit de un anume profesor. „Scuzați-mă, domnule, cunoașteți dv. pe profesorul Colombo? Aveam înțîlnire cu el, dar nu-l văd”. Bătrînelul i se pare normal să fie curtenitor cu „străinul”. Apeluri publice îndeamnă doar să fii politicoș cu „străinul” să-și dea seama că are în mîinile sale un „misterio” de închis în colivie. Iată lovitură: „Am de predat profesorului un medicament pentru întine-

rire, pîcat că nu a venit la rendez-vous”. Dar, iată că sosește „profesorul”. Se discută aprins asupra prețului. Bătrînelul ascultă interesat. Se pare că nu se ajunge la o înțelegere. Atunci, vine un al treilea care îl cunoaște pe profesor, se amestecă în discuție, la de o parte pe bătrîn și-l spune: „Să cumpărăm noi marfa. Cîteva pilule, la vîrstă noastră, ne vor face bine; restul îl vom vinde profesorului pe care-l cunoșc de cînd mergeam la școală”. Bătrînelul înșfăcă flaconul și plătește partea sa. „Intermediarul” plătește și el partea lui și lasă, apoi, „pilulele Voronoff” în garanție la bătrînel — după ce mai înainte a înghîțit una din ele — și-l dă un rendez-vous pentru a doua zi. Bătrînelul înghite pilulele, dar nu constată nici o schimbare.

După cum se vede, contele Cagliostro nu trăiește numai în cărți, el continuă să aibă discipoli.

27 noiembrie 1965.